

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 10 K — f.
Fél évre . . . 5 K — f.
Negyed évre . . . 2 K 50 f.
Egyes szám ára 20 fillér

ZALAMEGYE

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

Politikai és társadalmi hetilap. — Megjelenik minden vasárnap.

Hirdetések:
= Megállapodás szerint. =

Nyilttér soronként 1 K.

Kéziratokat
nem küldünk vissza

Uj idők.

A képviselőválasztások után a szabadelvű politika hívei azzal vigasztalták magukat, hogy hiába verte meg az egyesült ellenzék a kormányt a választásokon, azért a 67-es alap és a szabadelvűség sértetlen maradt. És hirdette a szabadelvű sajtó, hirdettük mi is, hogy a liberalizmus ma is ugyanaz, mint volt ezelőtt s hogy a magyar államot átlengő szellem most is liberális.

Ha azonban ma belemélyed az ember a politikai és társadalmi helyzet bonyodalmaiba, kénytelen lesz belátni, hogy beszélhetünk és írhatunk akármit, sem a 67-es alap, sem a liberalizmus nem maradt változatlan.

Hogy a közjogi alap mennyiben fog változni, az a szabadelvű pártra nézve lehet életkérdés, de a szabadelvű irányzatot és kormányzati szellemet még nem befolyásolná, ha le nem hanyatlott volna annak a szabadelvűségnek a napja, amely ezelőtt az egész közvéleményt uralta és irányította.

A közjogi alap változása, amennyiben az nemzeti érdekeinknek kedvez és aspirációinkat jobban kielégíti, haladást jelenthet, de a szabadelvűség hanyatlása visszafejlődés.

Nem beszélünk a felekezeti kérdés kiélesedéséről s a felekezeti színezetű, valamint feudális ízű szervezkedésről. Ezek csak sporadikus jelenségek, amelyek a magyar társadalomnak csak egy kis töredékében vannak otthon. A magyar intelligenciától távol áll a turbuzgóság és türelmetlenség. Nálunk soha sem fog tulsulyra vergődni az az áramlat, amely például Ausztriában a gyűlölködést veti felszínre.

A megváltozott korszellemről, azokról az új problémákról és új jelszavakról beszélünk, amelyek a magyar értelmiség zömét újabban mozgadják. És ez a korszellem nem kedvez a szabadelvűségnek, amely a rohamos szellemi és anyagi hala-

dásnak s az egyén feltétlen érvényesülésének diadala volt.

A változott korszellemet sem politikai okok, sem izgatás nem idézték elő. Annak forrása és mozgató ereje a gazdasági élet talajából fakad.

A magyar birtokos osztály, amely még néhány évtizeddel ezelőtt a középosztály zömét képezte, egyes vidékeken csaknem tökéletesen elpusztult, másutt feltartóztatlanul hanyatlik. Ez az osztály, amely nemzeti tradícióink őre és letéteményese volt, nem ismerte fel megváltozott helyzetét s kizárólag annak a hivatásnak élt, amelynek apái éltek. S ez már tévesztett hivatás volt. A világ megváltozott, a pénz lett az ur, amelynek szerzéséhez és megtartásához a magyar ur nem értett, nem is akart érteni. Helyzetével tehát elégedetlen s bajaiért a rendszert vádolja.

A magyar nagybirtokos osztály, a főurak és főpapok pénze Magyarországon nem szerepelt a közforgalomban. Természetes tehát, hogy előtérbe lépett egy új elem, a vállalkozók, a gyárosok, a kereskedők osztálya, amely a világ mozgató ereje, a tőke felett rendelkezik.

A szabadelvű irány vezérei ebben az osztályban látták természetes szövetségeseiket. Látták, hogy modern és praktikus elem, amely a haladó kor eszméit gyorsan magáévá teszi és megvalósítja. Önként következtetett azután az, hogy ennek az osztálynak vált leginkább hasznára a liberális rendszer.

A szabadelvű rendszernek azonban egy nagy sarkalatos hibája van. Nem tudta megtettesíteni a demokrata szellemet úgy, mint Amerikában, vagy akár Franciaországban. S ezért a szabadelvű törvények sem tudtak soha teljesen érvényesülni, mert nem a demokratizmus forrasztotta össze a népet kormányzóival.

Ez a hiba érthető. Magyarország soha sem lesz demokrata ország abban az értelemben, ahogyan a toasztok hangoztatják. A politikai demokrácia iránti érzék, úgy

amint az Amerikában vagy Franciaországban meg van, hiányzik a mi népünkben. A gazdasági demokraciát, amely Angliában oly szépen kifejlődött, meg lehetett volna csinálni. De csak törvényeket csináltak; a társadalmat, a népet magára hagyták. A nép demoralizálódott. Mindenki lusta volt ahoz, hogy rokonszenvét keresse. Keztyüs kézzel paroláltak vele, de a helytelen és igazságtalan megterheléssel, a nyomorult munkásviszonyokon senki sem akart komolyan segíteni. A szabadelvűség a demokracia anyja; nálunk azonban meddő maradt, mert az egyén érvényesülésének jogát sokan azonosították a zsákmányolás szabadságával, ami rávezetett a korrupció útjára. Ezért kelt életre a reakció, ezért kell elbuknia a rendszernek, a vezéreknek, akik saját jóakarattal nem tudták féken tartani az önzést, amely a szabadelvű eszmék köpönyege alatt bujkált és zsákmányra lesett.

Az önzés diskreditálta az elveket; a nagy uri hajlamok a demokratikus jelszavakat.

És az utóbbi évek gazdasági válságai siettetik a bomlást, az új alakulást. A gazdasági érdekek összekeveredtek a politikai törekvésekkel, társadalmi mozgalmakkal és nemzeti aspirációkkal.

Az általános panasz hangjai hallatszanak mindenütt a társadalom minden rétegében. A birtokos osztály, a kereskedő, az iparos, a hivatalnok, a paraszt és napszámos mind a kormányzati rendszerben keresi bajainak okát.

A rendszernek tehát buknia kell. Az átalakulás első stádiumán már tul vagyunk, de a teljes átalakulástól még messze.

És hiába mondják, hogy a politikai válságból újra a szabadelvű irány kerül ki győztesen. A válság útjait a legnagyobb és legértékesebb nemzeti vívmányok jelölik s rohamlépésekben közeledhetünk nagy nemzeti céljaink felé, de gazdasági és társadalmi téren a konzervatív irányzat fog diadalmaskodni.

FERENCZ JÓZSEF KESERÜVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMESES ÍZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

Mai számunk 14 oldal.

Az eszmék evolúciójának szükségszerű következménye a konzervativizmus feltámadása, amelybe a szabadelvű rendszerben nevelődött generáció nem tud beilleszkedni, de a jövő nemzedékre nézve rosszabb nem lehet, mint nekünk volt a liberális Magyarország.

Határkőnél állunk; hátunk mögött a mult káprázatosan gyors haladásával, hatalmas alkotásaival, önzésével és korrupciójával; előttünk a jövő erősebb nemzeti iránnyal és konzervatív gazdasági renddel, több békóval, egyesekre nézve több kiváltsággal, de talán a tömegekre nézve kevesebb nyomorúsággal.

Egyenes adórendszerünk reformjáról.

Irta: dr. Kneppő Sándor.

(III) Felmerült törvényhozásunkban többször, hogy ezt a méltánytalan adórendszert meg kell szüntetni. Az egyes politikai pártok egyik-másik képviselője programjába is szokta fölvenni a II. osztályu kereseti adó megszüntetésének kérdését, sőt a kormány nyilatkozott is, hogy ezt az adórendszertől kiküszöbölni hajlandó, de a szakadatlan közjogi viták, vagy egyéb fontos és halasztást nem tűrő teendők miatt törvényhozási tárgyalás alá nem került.

Ezzel egyidejűleg sürgősen volna kiküszöbölendő a kereseti adókhoz fűzött családtag adó is. Az a feltevés, a mi a törvényhozónak kiinduló pontul szolgált, hogy a családfővel közös háztartásban élő, tizenhat évnél idősebb családtagok keresetükkel vagy személyes szolgálataikkal a családfő jövedelmét szaporítják, a naturálgazdaság korszakában megállhatta a helyét, a mai korban azonban inkább azon feltevés helyességének kell igazat adni, hogy a családtagok mint fogyasztók inkább növelik, sem mint esőkentik a családfő kiadásait. A sokgyerekes család apák társadalmi gazdasági szempontból inkább ballasztának érzik a nagy gyermek áldást, semmint áldásnak. A jólét a gyermekek számával fordított viszonyban van. Nem igazságos tehát, hogy a családfő a családtagok után azok számával emelkedő külön családtag adót is fizessen.

Az ország örömmel fogadna egy igazságosabb adórendszert, a melyben a létminimum adómentessége és a progresszív adózás kifejezésre jutna. Hogy ez mind a mai napig nincs meg, annak egyik figyelemre méltó oka, hogy a törvényhozás tagjai nemcsak a nemzet közéletének vezetői, hanem nagyrésztben egyúttal az ország legvagyonosabb polgárai is. A közérdek és önérdék küzdelmének hatása alatt nem rajongnak az adóreformért, mely végeredményében a vagyonosabb elemek súlyosabb megterhelésére vezet.

De addig is, míg az adóreform tényleg megvalósul, adórendszerünkön nem ugyan gyökeres, de közgazdasági hatásában igen fontos javításokat lehet eszközölni. Adórendszerünk hibái mellett is alkalmas arra, hogy a progresszivitást minden rázkódás és az állami pénzügyigazgatás megbotyolása nélkül bármely pillanatban életbe léptethessük. Részben megvalósítható volna azon elv is, hogy a szegényebb elemek könnyítésben részesüljenek.

Anélkül hogy kiterjeszkedném a létminimum adómentességének mikénti megvalósítása kérdésére, pusztán a progresszív adóztatás egy könnyű módját jelölöm meg, a mely mellett a II. osztályu kereseti adók kebelében fennálló családtag adók teljesen kiküszöbölhetők volna és ez által a szegényebb osztályok kevesebb adót fizetnének.

Adórendszerünknek van egy kevésbé szerencsés, de az államháztartás egyensálya által megkövetelt alkotása: az általános jövedelmi pótdadó. Az 1875 XLVII. t. c. hozta be, hogy az egyenes adók jövedelmének fokozásával az államháztartásunkban sűrűn fellépő deficitet megszüntesse. Ezen pótdadónak az állami egyenes adók után megállapított percentje a későbbi törvények által módosított s jelenlegi mérve a különböző adónemek szerint 10—40% között szerepel állami költségvetési törvényeinkben. Ezen pótdadó nem egyéb, mint egy csavar, melynek segítségével a törvényhozó tetszés szerinti összegre fokoz-

hatja az egyenes adók összegét. Felemelhető 100 vagy 200%-ra vagy szükséghez képest még annál is többre. Igaz ugyan, hogy ezen csavar természetével bíró adó csak az esetben állja ki a kritika tüzet, ha oly adórendszer kebelében alkalmaztatik, mely ugy általános hatásában mint egyes részleteiben a polgárok gazdasági érdekeivel összhangban van de másrészt igaz az is, hogy alkalmazását a fogyasztékos adórendszerekben is nélkülözhetetlenné teheti az államkincstárnak deficittel fenyegető helyzete.

Hazánk adórendszere jelenlegi alakjában nélkülözvén a progresszivitást, tehát az adótételek ugy a kiesiny, mint a nagy jövedelmeknél változatlanul egyenlők lévén, az általános jövedelmi pótdadó mértéke is mindenütt az egyenes adók összegével arányban áll, tehát nélküli a progresszivitást.

Az általános jövedelmi pótdadó helyes alkalmazása és kivetése igen sokat javíthat adórendszerünkön. Ez nagyon alkalmas eszköz a progresszivitás megvalósításához is, mely az államháztartás egyensúlyának megzavarása nélkül, különösen a kisebb adózók gazdasági érdekeinek szemelőtt tartásával a következőképpen lenne megvalósítható.

Az adózók köre a kisebb és nagyobb adózók kategóriájába különülne. A kisebb adózók, például azok, a kiknek összes évi állami egyenes adójuk 200 koronát meg nem halad, mentesek volnának az általános jövedelmi pótdadó alól. Ezekre kivétel nélkül csak a törzsadók vettetének ki. Ellenben a nagyobb adózók, a kik például évenként 100 koronánál több egyenes adót fizetnek, a terhőkre kivett adó összegével progressive emelkedő általános jövedelmi pótdadóval rovatnának meg. A 100—200 korona egyenes adót fizető polgár fizetne pl. 10%-os általános jövedelmi pótdadót, mely 500 korona egyenes adót fizetőnél 40%-ra, az 1000 koronát fizetőnél 70%-ra, az igen magas egyenes adót fizetőnél egészen 200%-os általános jövedelmi pótdóra emelkedhetnék.

Az általános jövedelmi pótdadó alkalmazásának ezen módja által a kisebb egzisztenciák adóterhe esőkennék, ellenben a vagyonosabbak fokozottabb mértékben adóznának, a nélkül, hogy létérdekük veszélyeztetnék. A II. osztályu kereseti adót és a családtagadót el lehetne törölni, mert ennek bevételeit busásan megtértenék a gazdasági osztályok az általános jövedelmi pótdadó progressive fölemelt tételei által. A pénzügyi adminisztráció könnyebb és olcsóbb volna, mivel sok terhes kivetéstől és könyveléstől szabadulna.

Addig, a míg a gyökeres adóreform nálunk napvilágot lát, a fentiekben vázolt mód a legalkalmasabb arra, hogy az adózó polgárok égető bajait, esetleg csak átmenetileg is enyhítse. Nem hozna ugyan gyökeres orvoslást, mert ezt a törzsadónál kellene kezdeni, de előkészítené a vajdó adóreform talaját, egy eszmének adna életet államháztartásunkban, a progresszivitás eszméjének. A létminimum adómentességének előismerése még nem találna megfelelő kifejezést ebben a keretben, mert ezen eszmének igazi megvalósítása egy ujonan kidolgozott adórendszert igényel.

A létminimum meghatározása és adó alóli mentesítése óvatos körültekintést, az életviszonyok szövevényességének tágas ismeretét igényli.

Nem vonhatjuk kétségbe, hogy földünknek egyik másik tekintetben különleges talaja van, életviszonyaink a külföld életviszonyaitól különböznek, gazdasági életünk erőtlensége, míg nyugati államok erőteljes gazdasági forrásokkal bírnak. A külföld némely intézményét át nem plántálhatjuk hazánkba. De oly eszmét, mely különleges talajt nem igényel, mely függetlenül minden körülménytől mint jó jelentkezik, és élettel lehel a külföld gazdasági és szociális életébe, haladéktalanul meg kellene valósítani.

A mi a külföldön jónak bizonyul, az hozzánk gyakran csak évtizedek múlva jut el. Ne így legyünk a progresszív adóval a létminimum adómentességével is. Sajnálatos volna, ha hazánk csak akkor ültetné át, midőn Anglia, Franciaország és a többi kulturálmok a haladás jegyében elvetve ezen nehezen kiküzdött vívmányokat, ezek romjain még tökéletesebb alkotást építenének. Késedelmességünk sok millióba és még több könnybe kerül a szegénysorsu családoknak.

A bírósági irnokok.

A kisebb javadalmazású tisztviselők ezernyi bajai nemcsak a szűken kimért, a megélhetésre nem elégséges fizetésből származnak. Vannak olyan régi bajok is, a melyek erkölcsileg hatnak leverőleg a tisztviselőre, tán épen azért, mert ezek a bajok mint az árnyék kísérik őket ki a társadalmi életbe is.

Nem vagyunk barátai a sokféle címnek. Sőt hol az mint kórság jelentkezik, ott csak elítélőleg szólhatunk róla. De másrészt azt tartjuk, ha már címek szerint osztályozzuk a szellemi munkást, akkor törekedjünk oda, hogy ez a címzés megfelelő legyen annak az állásnak, a melyet a tisztviselő betölt és egyúttal világosan és félreérthetetlenül jelezze a pozíciót, a melyet az illető tisztviselő a hivatali életben elfoglal.

Ott vannak például a bírósági irnokok. Jó nagy testület. Hiszen körülbelül kétezeröttszázan vannak, elszórva az ország minden részében.

A bírák mellett sok-sok helyen ők az egyedüli állami tisztviselők, a kik (mert más állami hivatal ott nem is létezik) a magyar nemzeti eszme apostolaiként is szerepelnek, a kik kivesszik részüket a társadalmi mozgalmakból is. Van közöttük egyetemet járt, tehát magasabb minősítéssel bíró tisztviselő és vannak — nagy számban — a kik érettségivel léptek erre a pályára, a mely mindent nyújthat, csak a tisztességes megélhetés feltételeit nem. És mégis, ez a kétezeröttszáz tisztviselő kénytelen olyan címmel megelégedni, a melyet a társadalom nagy része nem tekint tisztviselőnek, hanem csak — irnoknak. Pedig a más bransban levők mind-mind a munkájuknak és tisztviselői minőségüknek megfelelő címet kapnak. Csak a bírósági tisztviselőre találták ki ezt a száraz, ezt a semmitmondó ezt a sokszor bántó, a tájékozatlan félrevezető kifejezést.

Még belenyugodnánk ebbe a címbe, ha az a bírósági irnok valóban csak is irnoki teendőket végezne. Ha nem volna tisztviselői kategóriába beosztva. Ha az állásának, működésének megfelelő lenne! De tudjuk, hogy az nem így van. Hogy valóságos állami tisztviselő, a többivel egyenlő jogokkal és kötelességekkel. Hogy komoly, érdemi dolgok is jutnak ki a keze alól. Miért van tehát mégis, hogy a végleges állami tisztviselőt irnoki címmel sanyargatják, a midőn sehoh másutt ilyen címet a tisztviselőnek nem adnak!

Mert tudni kell, hogy a magyar ember, a magyar társadalom mit szokott érteni az irnok elnevezés alatt. És habár a hivatalos címzések nem a társadalom kedvéért találtattak ki, mégis figyelemmel kellene lenni arra, hogy olyan címet ne erőszakoljunk egyetlen egy állami tisztviselőre sem, a mely cím a társadalmi életre nem fejezi ki és nem jelzi helyesen azt az állást, a melyet az illető a hivatali életben elfoglal.

Ezen a bajon most lehetne segíteni, a midőn a fizetésrendezés végleges keresztlvítelésről lesz szó. Mert bármit mondjon valaki a mi okoskodásunkra, tény az, hogy az a kétezeröttszáz bírósági irnok, a kiknek érdekében mi most felszólalunk, nagy nyügtől szabadulna fel, ha állásához, foglalkozásához méltó címmel esernélék fel a mai irnok elnevezést. És mert ebben a kívánságban, ebben az óhajlásban a tisztviselői méltóságnak is van némi része, a melyet különösen kifelé mindenkor megvédeni szeretniük látni, nem találunk semmiféle akadályt abban, hogy a bírósági irnokoknak ezekben a sorokban most tolmácsolt ezen méltányos és jogosult régi kívánsága teljesíttessék.

Különböztetés tanúságot tehetünk arról, hogy ez a kívánság nem mai keletű. Nem is szörványos az, hanem minden egyes bírósági tisztviselő lelkében él már régóta az a vágy: vajha ettől a címtől mielőbb megszabadulna.

Legutóbb is kaptunk nem egy helyről levelet, épen a bírósági irnokok sorából, a mely levelek tenorja és hangja a mi felfogásunknak ad igazat. Ezek a levelek igazolják, hogy a mai cím sokszor alkalmas arra, hogy félremagyarázásokra adjon alkalmat. Minek tehát az állam tisztviselőjét oly helyzetbe juttatni, a midőn restelkednie kell saját címe miatt és miért elzárkózni oly méltányos és jogosult kívánság teljesítése elől, a mely nem kerül pénzbe, csak egy kis jóakaratra?

Csikvári Jákó.

Az ujjuló Héviz.

Vázlatos képet akarván alkotni Héviz jövőjéről, szükségesnek találom visszatekinteni múltjába, mint az aggastyán, ki hogy gyermekei elé tárja fáradságának eredményét, eléjük festi életének egész történetét: ifjúságától agg koráig.

Héviz élete homályosabb, mint egy korlátolt életkorú emberé; jövője pedig virágosabb, reményteljesebb, mert igazi élete nem a lefolyt hosszú évszázadokban volt, hanem a közel jövőben lesz. Átalakulásának mesgyéjénél áll ma, honnan, mint erőt nyert vándor halad előre, vagy mint a fejlődő leány, ki titkon, észrevétlenül lép be a a sejtelmes, a titokzatos, de alapjában szép életbe.

Miből lett, miből alakult? — ép' olyan homályos, mint a legtöbb esodaszerű természeti tényemény eredete. Hogy évszázadokra nyulik keletkezése vissza, azt nem csak a róla fennmaradó nyomtatványokból, hanem inkább a nép száján szülő hagyományokból tudjuk. Talán már a régi világ népei is ismerték gyógyító erejét! hány harsos keresett gyógyulást elkínzott, megbénult testére?

Az indusok szerint a tavak és patakok az istenek személyes harcainak következményei. Ezek a hatalmas felsőbbbűségű óriási sziklákat dobálták egymáshoz, hogy ahova leestek, megnyílt a föld, meder képződött és a víz oda gyűlt. Héviz keletkezését ne vigyük vissza az indusok képzelte világába; annyi kétségtelen, hogy a benne rejlő erő páratlan, esodás hatású. És mégis, bár ezt évszázadokon át tudták, alig történt valami Héviz naggyátételére. Parlagon hevert hosszú, igen hosszú éveken át; a közel-múltban pedig mintha vesztett volna a jó híréből! Szükséges volt tehát valamit tenni, hogy Héviz valahogy új életre kelhessen. E cél, hogy közeledik, bizonyosság a tervbe vett nagyszerű átalakítás, új fürdőház emelése, csatornázás, vízvezeték bevezetésén kívül sok olyan dolog, ami a fürdőt néhány év alatt európai hírűvé fogja tenni. Bár a megindult munkálatoknak még csak kezdetén vannak, máris, mint a porából éledező fűz, új életre kezd ébredni ez is. Az idén is már mintegy 40—50 szobával több fog a vendégek rendelkezésére állani, mint eddig. Mi a jelentősége Héviznek a vármegye érdekében is? — felesleges tárgyálnunk. Külföldön hasonló fekvésű fürdőből egész vidék élne, lakosai gazdagodnának: de minálunk ezek az óhajok még nagyon is távol vannak. Itt el tudták hallgatni hosszú éveken át, hogy a vidéknek semmi haszna nem volt Héviz közellétéből, anélkül, hogy valami történt volna ez irányban is.

Ma, mikor Héviz teljes újraébredés küszöbén van, csak örülnünk kell, hogy olyan erős, munkára és áldozatra képes kezekbe került, mint az jelenleg van. S midőn reményteljes bizalommal állunk Héviz jövője előtt, nem nagyítunk, ha megjósoljuk, hogy Héviz nemsokára versenyezni fog a külföld hasonló hatású fürdőivel, évek múlva pedig a teljes győzelem diadalában fog nemesek a magyar névnek, hanem első sorban nekünk és készhelyieknek is hirt, dicsőséget, vagyon, jövedelmet szerezni. Héviz bűnhődött a múltban, de a jövő ezerszeres kamatozással fogja visszafizetni a ráfordított nagy fáradságot. Héviz nagyságának záloga múltjának hírében, jövője pedig az azt vezető erős kezekbe van letéve.

Dr Kőrödi Simon.

A zalaegerszegi irodalmi és művészeti kör első évi működése.

A Z. I. É. M. K. alig egy évvel ezelőtt alakult meg s ma már egy életérős egyesület, amelynek kebelében együtt van a társadalom minden rétege.

A kör tevékenységéről és munkásságáról számolt be az évi rendes közgyűlés, amely az ipartestület házában nagytermében folyt le dr Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, tanfelügyelő elnöke alatt.

Dr Ruzsicska Kálmán a közgyűlést a következő beszéddel nyitotta meg:

Igen tisztelt hölgyek és urak!

A zalaegerszegi irodalmi és művészeti kör alapszabályainak rendelkezéséhez képest voltam bátor Önök ma ide fűrésztani.

Ez a közgyűlés, mint működésünknek első határköve, önkénytelenül is annak megfontolására készült bennünket: mennyiben igazoltuk élet-

képességünket és a zászlónkra irt nagy elhatározásokra való rátermettségünket.

Az önbeismerés egyike a legnehezebb dolgoknak e világon; rendszerint optimisták és pessimisták táborára bontja az érdekelteket.

Épp azért, e perében s e helyről két kijelentéssel tartozom.

Az egyiket a pessimistákhoz intézem, kik többet, vagy egyebet vártak tőlünk.

Igen tisztelt hölgyek és urak!

Minden emberi törekvés, különösen egyesületi élet keretében, átmev a fecskefiak krízisében, kiket anyjuk a földön tanít röpielni, valamint hogy a sasok közül is csak az edzettebbek nézhetnek a napba.

A mi titkári jelentésünk igazolni fogja, hogy szárnyasaink már egy év alatt is neki tollasodtak a röpiüléshez; igazolni fogja, hogy — habár csak káprázattal is — belenézünk egyszerű-más-azor a művészet ragyogó napjába.

Másik kijelentésem az optimistákhoz intézem, kik azt hiszik, hogy már benne vagyunk az általunk szolgálni óhajtott célok rendes kerékvágásában.

Hát bizony még nem vagyunk!

Még igen sok kitartásra s odaadó buzgalomra van szükség, hogy egy vidéki szűkebb keret száz és ezer akadályával megküzdve, összes személyi és dologi viszonyainkban kialakulva, kijegesedve körünk nemzeti s kulturális hivatásával, a lelkek inspirálásának magasiatáig juthassunk.

En azonban e két felfogást áthidalom azon törhetlen reményemmel, hogy az az egyesület, mely rövid egy évi időközben annyi szívben kigyújtotta a szép, jó és igaz érzések tiszta kultuszát; mely az együttérző és egymást megértő lelkek társadalmi szövetségében, társadalmi érények gyakorlására alkalmasnak bizonyult: ezental még fokozottabb mérvben fog részlegelni a meleg rokonszenvre, melyet eddigi törekvésével, a nagy közönség részéről, állások, foglalkozások és nézetek külömbösége nélkül elhódított magának.

Nem mindnyájan küzdhetjük fel magunkat a nagyhivatásu emberek ama szédítő magasságára, melyen Schiller a költőket és művészeket az emberi nem vigasztalóinak mondja.

Elvégre nem az eszmények felé megtett út hosszúsága, hanem a készség, melylyel azok fényének lelkünket kitarjuk — adja meg az életnek azt a derűt, melyet e világon semmi mással pótolni nem lehet.

Az irodalom, költészet és művészet szeretete legyen tehát egyik sarkköve mindenünk világnézetének.

De ehhez a szeretethez legyen első joga a magunk édes gyermekének, a magyar faj, a magyar agy, a magyar temperamentum erejének.

S mert a zalaegerszegi irodalmi és művészeti kör a maga lelki világának minden alkotására rányomta a hazaszeretet s a magyargenius félreismerhetetlen, ragyogó zománcát: azért merem hinni, merem remélni, hogy kis csapatunk nem fog elhullni nemes küzdelmében.

Igen tisztelt hölgyek és urak!

Midőn ma egy évi tevékenységünkről számot adunk, azt hiszem nincs közöttünk senki, ki be nem ismerné, hogy körünk életére és sikerére döntő tényező volt, Sándor Zsigmond királyi mérnök ur példátlan szorgalma, s csak a legnagyobb ügyszeretettel gyökerezhető odaadása.

A történeti igazságnak teszek eleget, midőn felkérem Önöket, hogy neki első évi közgyűlésünk alkalmából legmelegebb elismerésünket s hálás köszönetünket jegyzőkönyvileg fejezzük ki.

Midőn szíves megjelenésükért köszönetemet fejezném ki, a zalaegerszegi irodalmi és művészeti kör második közgyűlését ezennel megnyitóm!

Ezután az elnök felkérte Puskás Kálmán titkárt, hogy jelentését olvassa fel.

A titkár a következő jelentést terjesztette elő:

Nagyságos Elnök Ur!

Mélyen Tisztelt Közgyűlés!

Midőn a Z. I. M. Körnek első évi működéséről szóló jelentésem az alábbiakban szerencsém van tisztelettel bemutatni, időszerűnek tartom mindenképp a kör megalakulásának történetéről is röviden megemlékezni.

Városunk társadalmi és kulturális életében régóta érzett közszükségletet képezett egy olyan egyesület létesítése, mely mfg egyrészt a helyi társadalomnak szűkebb körökben szétszórta tagjait a kisvárosi élet szokásos korlátainak ledöntésével

egy közös körbe vonzza, társadalmi állásra való tekintet nélkül, csupán az egymás iránti kölcsönös becsülés és szeretet érzésétől vezéreltetve egy mindnyájunk által szeretettel szolgált eszmében egyesítse; másrészt gondoskodjék oly intézményekről és eszközökről, melyek alkalmas felhasználásával a társadalomnak ily módon egy körbe egyesített tagjai kulturális szükségleteiket kielégíthessék; minden szép, nemes, tudományos és hazafias dolog iránti érzéküket fejleszthessék.

Több lelkes tagja a társadalomnak vállaltva össze állott s a megpendített eszmét a legnagyobb kitartással a társadalom minden rétegében gondosan elhivatva, vállalkozott a nehéz feladat megoldására. Zászlójára írta a tunomány és művészet varázsigeit s ment toborzani híveket.

E két eszme jegyében született meg a Zalaegerszegi I. M. K., mely már 1904 évi január hó 30-án a városház nagytermében előértekezletet tartott s ezen Lányi Kálmán kir. főmérnök elnöke alatt dr Csák Károly és dr Ábrahám Ernő árv. ülnökök, Kiss Lajos felső keresk. isk. tanár, Kauffmann Mátyás várm. aljegyző, dr Kele Antal ügyvéd, Sándor Zsigmond és Puskás Kálmán kir. mérnökökből álló előkészítő bizottságot küldött ki az alapszabályok tervezetének kidolgozása és az alakuló közgyűlés előkészítése céljából.

Ezen bizottság már február 2-án összeült, az alapszabályokat kidolgozta s február hó 7-ére a városház nagytermébe az alakuló közgyűlést összehívta.

Az alakuló közgyűlés elnökül az előkészítő bizottság dr Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos tanfelügyelőt kérte fel, kinek elnöke alatt az előkészítő bizottság bemutatta az alapszabály tervezetet, mely elfogadtatván a közgyűlés tisztikarát a következően alakította meg:

Elnök: dr Ruzsicska Kálmán kir. tan. tanfelügyelő.

Másodelnökök: Lányi Kálmán kir. főmérnök és Várhidy Lajos polgármester.

Titkár: Puskás Kálmán kir. mérnök.

II-od titkár: Erdős Tivadar főgymn. tanár.

Pénztáros: dr Klein Lajos gyógyszerész.

Ügyész: dr Keresztury József ügyvéd.

Házmagy: Graner Géza vállalkozó.

Igazgató választmány: Lányi Kálmán, Mihálovics Alice, Németh Elek, Sándor Zsigmond, Skublies Antika, dr Ábrahám Ernő, Balassa Benő, Balassy Miklós, Borbély György, Bubicus Tivadar, Bucsy István, dr Csák Károly, Csizsár József, dr Czinder István, Füle Imre, Faragó Béla, dr Graner Adolf, Hajós Ignác, Horváth János, dr Kaszter Ödön, Kauffmann Mátyás, Kiss Lajos, Odor Géza, dr Rézler Kornél, Sándor Zsigmond, Schusztar Oszkár, Takács József, dr Thassy Gábor, Udvardy Vince, dr Urbanek Károly, összesen 30 ig. vál. tag.

Ezután a közgyűlés megbizta az elnökséget az alapszabályok kormányhatósági jóváhagyásának kieszközölésével s felhatalmazta a választmányt, hogy működését addig is kezdje meg.

A választmány február hó 14-én tartotta első ülését, melyben a titkár a tagok számának örövendetes szaporodását jelentette, a mennyiben már ekkor a tagok száma 160-ra volt tehető s elhatároltatott, hogy a taggyűjtés a legnagyobb eréllyel s a legszélesebb körben megindíttassék. Ezen ülésen választotta meg az igazgató választmány az alapszabályokban előirt számban az irodalmi és művészeti bizottság tagjait is és pedig:

Művészeti szakbizottság: Skublies Antika, Mihálovics Alice, Thassy Gábor, Bubicus Tivadar, dr Graner Adolf, Kern Antal, Kauffmann Mátyás, Erdős Tivadar, Sándor Zsigmond, Thassy Gábor, összesen 10 tag.

Irodalmi szakbizottság: Németh Elek, dr Ábrahám Ernő, Borbély György, Bucsy István, Balassa Benő, dr Csák Károly, Csizsár József, Füle Imre, Kiss Lajos, dr Urbanek Károly, összesen 10 tag.

Ezután felhívta a két szakbizottságot, hogy saját tisztikarát alakítsa meg, ügyviteli szabályzatát alkossa meg s azt az ig. választmány legközelebbi ülésén mutassa be.

Ezen felhívásnak mindkét bizottság eleget tett s a művészeti bizottság elnökévé Sándor Zsigmondot, jegyzőjévé Kauffmann Mátyást; az irodalmi szakbizottság elnökévé Füle Imrét, jegyzőjévé dr Ábrahám Ernőt választotta meg.

A művészeti bizottság pedig felkérte Sándor Zsigmond elnököt, hogy a kör zenekarát alakítsa meg, tanítsa be és vezesse, Kauffmann Mátyást

pedig az énekhar alaktásával és vezetésével bizta meg, kik ezen megbízatásnak meg is feleltek. Ily formán a szakbizottságok valamint a zene és énekharok megalakítván, a kör működése megindult.

Egy másik fontos ügy is tárgyalatott ezen ülésen: a helyiség kérdése. Sok hányattatáson ment keresztül, sok küzdelmet és gondot okozott a megoldás, míg végre a kör révbe jutott s állandó otthont talált a zalaegerszegi ipartestület szék-házában.

A kör mint kulturális célokat szolgáló egyesület nem alaptalanul táplálta a reményt, hogy a zalaegerszegi egyik állami kulturintézetnek, a főgymnasiumnak nagy palotájában talán jut részére egy szerény hely, hol mint melegházaiban a palánta, megerősödhetik annyira, hogy kitelepíthető legyen a szabadba.

Sajnos, ez a remény csak részben teljesült, amennyiben csak ideiglenesen kaptunk helyet a gymnásium ifjúsági könyvtár helyiségében s alig pár hónap múlva, dacára, hogy a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter urhoz folyamodtunk, reményünkben esalódtunk s ezen ideiglenes helyiségünket is elhagynunk kellett.

Vándorolnunk kellett, de hová? Szerencsére Zalavármegyének van egy, a kulturális intézmények iránt melegen érdeklődő alispánja, Csertán Károly, ki készséggel felajánlotta a vármegyház dísztermét helyiség gyanánt. Örömmel fogadtuk s hálás köszönetet mondunk ez alkalommal is az alispán ur szíves pártfogásáért.

A végleges és állandó helyiség kérdése mind-egyre égetőbbé vált, mert a művészeti szakosztály egyik fontos élet szerve, az énekhar, alkalmas állandó helyiség hiányában, meg volt bántva működésében.

Hosszas értekezés, utánjárás után végre sikerült állandó otthont találni körünknek; az ipartestület dísztermét kibéreltük 1904 évi okt. 22-től fogva havi 24 K bérért úgy, hogy november 6-án megtartott ig. választmányi ülésen a bemutatott bérleti szerződés örömdetes tudomásul vétetett és jóváhagyatott.

Ezzel tehát az állandó helyiség kérdése helyes megoldást nyervén, nagy gondtól szabadult meg körünk s nagy akadályt hártott el működése elől, melyet a kör, dacára nyomasztó anyagi helyzetének, a társadalom legmelegebb érdeklődése mellett már május hó 18-án megtartott első házi estélyével nyitott meg. Mivel alapszabályainkban ki van mondva, hogy a tagok részére az előadások ingyenesek, vagy legalább mérsékelt belépti díjak mellett rendezendők, habár körünk még anyagi téren a kezdet nehézségeivel küzdött, mégis az első előadás a tagok részére ingyenes volt. Hogy az együvé tartozásnak külső jellel is kifejezést adjunk, elhatározta a választmány, hogy körüi jelvényeket készített s azt beszerzési áron a tagok rendelkezésére bocsátja.

A háromszáz darab jelvény elkészült, sikerült csinos kiállításal s azt reméltük, hogy minden tag sietni fog a jelvények kiváltásával s az együvé tartozásnak külső jelét is adja a jelvényeknek a kör ünnepélyein való viselése által. Sajnos ismét esalódtunk, mert alig 20—30 dbot sikerült értékesítenünk, pedig a körnek — mely amugyis anyagi nehézségekkel küzdött — a jelvények beszerzése nagy áldozatba, háromszáz koronába került.

Hogy tehát a visszamaradt jelvényeket mégis értékesíthessük, a december 18-án rendezett második házi estélyünk belépti díja gyanánt tagok részére a jelvények kiváltását kötöttük ki. Csak ily módon sikerült a jelvények egy részét értékesíteni. Ehhez járult egyes hangszerek és a hangjegyek, hangjegy állványok beszerzésének a költsége, a mi mintegy 500 korona kiadással járván, nagy anyagi megterheléssel nehezedett körünkre. Nem is tudtuk volna a szerény összegre szabott tagdíjakból ezen kiadásokat, valamint a házbért, kiszolgálást s egyéb költségeket fedezni, ha segély nem érkezik a volt zalaegerszegi műkedvelő egyeslet 656 K 40 f, a volt dalárda egyesletnek 378 K 38 f, a volt kerékpáregyeslet 86 K vagyonának a kör részére történt átengedése által. A műkedvelők vagyonát dr. Czinder István, a dalárda vagyonát dr. Csák Károly, a kerékpáregyeslet vagyonát dr. Jámor Márton ügyvéd urak voltak szívesek megszerezni, melyért nekik ez alkalommal is hálás köszönettel adózunk.

Ezen tőkék igénybevétele által körünk már oly helyzetbe jutott, hogy a legszükségesebb beszerzéseket megtehetette. Hiányzott azonban még két legszükségesebb hangszerünk: a zongora

és harmonium. Az előbbi a zalaegerszegi casinó választmánya volt szíves használatra rendelkezésünkre bocsátani, melyért ez alkalommal is hálás köszönetet mondunk.

A harmonium beszerzéséről nekünk kellett gondoskodnunk. A műv. bizottságának buzgó elnöke végre talált egy értékes, a kör céljainak megfelelő kitűnő harmoniumot, melyet átjártott állapotban, de teljesen jókarban 700 koronáért a t. közgyűlés felhatalmazásának reuényében megvettünk, de anyagi erőnket teljesen kimeríteni nem akarván, még nem fizethettük ki. Erre tehát ezennel a t. közgyűlés utólagos felhatalmazását kérjük.

Hogy a mindinkább ránk nehezedeő anyagi gondokon némileg könnyítsünk, a február hó 18-án rendezett tánccal egybekötött hangversenyünket már — habár szerény — belépti díjjal (tagok részére 1 K) rendeztük, a mi tekintettel a tánccal egybekötött mulatság nagyobb kiadásaira, csak szerény anyagi haszonnal járt.

Ami anyagi ügyeink állását és az első évi számközlésünk eredményét illeti, arról a pénztári jelentés fog a t. közgyűlésnek részletesen beszámolni; első évi szellemi működésünkről pedig a következőkben van szerencsem jelentést tenni.

Körünk 2 közgyűlést és 13 választmányi ülést tartott, melyen a kör napirendre kerülő szellemi és anyagi ügyei lettek elintézve. Körünkhöz érkezett és elintéztet nyert összesen 22 ügydarab, melyekben a külvilággal való érintkezéseinket közvetítettük, mert az írásbeli érintkezést lehetőleg mellőzve, működésünkben a szóbeli, közvetlen elintézés módját alkalmaztuk.

Választmányi üléseinket azonban gyakran a tagok igen csekély érdeklődése mellett kellett megtartanunk, pedig többször igen fontos, a kör érdekeit mélyen érintő ügyeket tárgyaltunk. Jórészen csak a kör buzgóbb tisztviselő tagjai jelentek meg.

Reméljük azonban, hogy jövőre ha körünk megerősödik, az adminisztratív ügyek iránt az érdeklődés is fokozódni fog.

Adminisztratív ténykedéseink körében feljegyzésre méltó egyéb esemény nem fordult elő. A külvilággal való érintkezéseink közül megemlíteném tartom, hogy a kör a esáktornyai Zrínyi szoborleleplezési ünnepélyén küldöttségileg részt vett, koszorút helyezett a nagy nemzeti hős és költő emlékoszlopára. Továbbá Jókai Mór, a legnagyobb magyar regényíró és költő elhunytá föltt érzett fájdalomának részvét távirattal adott kifejezést az emlékében halhatatlan férfiú özvegye előtt.

A kör tisztikarában időközben változás történt, a mennyiben Fülep Imre, az irodalmi bizottság elnöke és Erdős Tivadar II-od titkár és Klein Lajos pénztárnok városunkból eltávoztak. Az irodalmi bizottság elnöke helyét a választmány dr. Csák Károllyal, a pénztárnoki állást Kauffmann Mátyással töltötte be, míg a II-od titkári állás betöltése ez ideig nem sikerült.

A kör tagjai közül elhaláloztak Leopold Nándor vállalkozó és Kern Antal főgymn. tanár irodalmi bizottsági tag, kiknek elhunytá föltti részvétünknek ez alkalommal adunk kifejezést.

Az elhalálozás és eltávozás folytán megüresedett 1 ig. vál. tagsági és egy II-od titkári állás, melyeknek betöltésére külön elnöki előterjesztéssel kérjük fel a t. közgyűlést. És ezzel végeztem volna nagyjában adminisztratív ténykedésünk ismertetésével.

Most legyen szabad röviden jelentésemet a kör tulajdonképpeni működéséről, művészeti és irodalmi tevékenységéről megtenni.

Mint már előbb is említettem, a zenekar szervezésére és vezetésére Sándor Zsigmond, a műv. szakbizottság elnöke kéretett fel, ki mindjárt a legnagyobb buzgalommal, nem kimélve az időt és fáradságot, művész lelke egész melegevel neki szentelte magát az ügynek s a mi a kétkedők előtt lehetetlennek s elérhetlennek látszott: ő azt megteremtette. Szervezett, betanított egy most már 24 tagból álló, a társadalom minden rétegét felölelő zenekart. S hogy ez a zenekara a körnek milyen buzgalommal fogott munkához s milyen eredményeket ért el, arról tanuskodik az alább felsorolandó estélyek műsora, hol a legklasszikusabb zene számok a magyar zene művészet termékeivel váltakozva szerepeltek, mindenkor kifogástalan előadással ragadván el a közönséget, mely városunkban műkedvelőkből alakult s kiváló gondtal és szakértelemmel betanított és vezetett zenekart eddig még nem élvezett.

Ez az életszerve tehát a művészeti szakosztály-

nak életképes volts mindjárt megalakítása után teljes erővel működött. Nem úgy az énekhar, mely részben az állandó helyiség miatt is nehezen alakult meg, habár az énekhar vezetője mindent elkövetett a siker érdekében, mégis csak az első előadásra sikerült két énekhar számot összehozni. A második estélyen már ének számmal nem szerepelhettünk; oly lanyha volt az énekhar érdeklődése. Ekkor az énekhar eddigi vezetője is lemondott tisztéről úgy, hogy már-már teljes benuulás előtt állott a művészeti szaknak ezen második fontos szerve. A választmány Kauffmann Mátyás énekhar vezetője lemondását sajnálattal vette tudomásul s felkérte Sándor Zsigmondot, hogy tegyen próbát, vegye kezébe az énekhar vezetését is.

Nagy feladatot, nehéz kötelességet róttunk rá, de ő vállalkozott; bizva abban, hogy fáradozását talán itt is, mint a zenekar szervezésénél, siker fogja koronázni. S a remény bevált. Igaz, hogy nagyon sok munka, utánjárás után, de végre is sikerült a közönséggel megküzdenie úgy, hogy a következő február 18-án megtartott estélyünkön már két vegyes és egy férfikar számmal szerepel tettek a már a megerősödés útján levő ének karunkat. A március 15-iki ünnepélyünkön már ismét két számmal szerepet énekharunk s azóta rendszer próbákat tart s készül a legközelebb megtartandó záró estélyünkre is. Most már alaposabb abbéli reményünk, hogy az énekharunk is megerősödik s párhuzamosan működhetik zenekarunkkal.

Hátra van még a művészeti szakbizottság egy harmadik szervének, a színművészeti illetve színpártoló bizottság működésének ismertetése.

Erről sajnos csak röviden számolhatok be, a mennyiben a műkedvelő színtársulatot megalakítani nem sikerült s így csak a színművészet pártolásában kifejtett tevékenységünkre szorítkozom. Első alkalmunk erre akkor nyílt, midőn Miesey Gy. székesfehérvári színtársulata fordult körünkhöz pártfogásért. Készséggel tettünk eleget ezen felkérésnek, segédkezünk a bérlet gyűjtésben s lehetővé tettük, hogy a színtársulat előadásait elegendő bérletkötés után megkezdhetesse. Sajnos az előadások színvonala nem felelt meg a várakozásnak, mit az igazgató még azzal tetézt, hogy le sem játszva a hirdetett bérlet előadásokat, városunkból egyszerűen eltávoztak.

Ez azonban jó tanulság volt a bizottságnak, hogy jövőre nagyobb óvatossággal és csak kellő garanciák kikötése mellett vállalja magára a színművészet pártolásának intézését. Erre most nyílt alkalmunk, midőn Szilágyi Dezső színtársulatának titkára a körhöz pártfogásért folyamodott. A választmány az előbbi eseten most már okulva kellő biztosítékokhoz kötötte a pártolást s megalakította a színművészeti bizottságot dr. Ruzsicska Kálmán elnöke alatt Lányi Kálmán, dr. Csák Károly, Borbély György, Sándor Zsigmond, Puskás Kálmán és Kauffmann Mátyás urakból, oly feltételeket kötve ki s oly befolyást biztosítva a társulatra a színművészeti bizottságnak, melyek betartása mellett most már nyugodtan vállalhatott erkölcsi garanciát körünk a társulattal a közönséggel szemben.

Hogy mennyiben fog a nagy jóakarattal megindított ezen újabb színpártoló mozgalom sikerülni, az természetesen a jövő titka. Elsősorban a társulattól, de a műpártoló közönség érdeklődésétől is függ. Reméljük a legjobbat!

A mi az irodalmi szakbizottság működését illeti, sajnos ez már csak részben felelt meg még eddig a hozzáfűzött reményeknek, a mennyiben összes működése a kör által, jobban mondva a művészeti szakbizottság által rendezett estélyek műsorának egy-egy irodalmi számmal való kiegészítésére szorítkozott; igaz, hogy mindig magvas és igazán irodalmi színvonalon álló tárgyakkal, melyek sikerült és kedvelt pontjai voltak estélyünk műsorainak.

Önálló irodalmi estélyt vagy szabad lyceumi előadásokat — a mi alapszabályaink értelmében működési körébe tartozott volna — nem rendezett. Ennek oka egyrészt, azt hiszem, az évközben bekövetkezett irodalmi bizottsági elnökválság is, másrészt — s valljuk meg őszintén ez az igazí ok — az arra hivatottak lanyha érdeklődése.

Reméljük azonban, hogy jövőre a bizottsági elnök ismert buzgóságának jobb eredménye lesz s sikerülni fog ezt a másik fontos életszervét is körünknek új életre kelteni.

Hogy a kör történetének egykori megírásához a kellő adatok már ezen jelentésben is feltalál-

hatók legyenek, alább felsorolom a rendezett estélyek részletes programját is a következőkben:

A május hó 18-án tartott első estély műsora:

1. *Hymnus*. Előadja a Z. I. M. K. vegyes énekkara és zenekara.
2. *Elnöki megnyitó*. Tartja dr. Ruzsicska K.
3. *Megfagyott gyermek*. Melodráma, írta Eötvös József, zenéjét szerzte Révfy Géza. Szavalmi részt előadja Lányi Margit k. a., női énekkar, zongora és harmonium kísérettel. Zongorán kíséri Lányi Ilona k. a., harmoniumon kíséri Erdős Tivadar ur.
4. *A virágénekekről*. Felolvasás, tartja Fülep Imre ur.
5. *Magyar népdalok*. Előadja a Z. I. M. K. férfi énekkara.
6. *Nász induló a Szentiván éji álomból*. Irta Mendelsóhn. Előadja a Z. I. M. K. zenekara.

Az 1904 évi december hó 15-én tartott második házi estély műsora:

1. *Koronázási induló* Mayerbeer »Prófeta« című dalművéből. Sándor Zsigmond ur vezetésével előadja a kör zenekara.
2. *Felolvasás*. Tartja dr. Csák Károly ur.
3. *Barcarola* Offenbach »Hoffmann meséi« című dalművéből. Vonós öös. Előadják: Sándor Zsigmond ur (1 hegedű), Klimkó Antal ur (2 hegedű), Baján József ur (viola), Lányi Kálmán ur (gordonka), Takács József ur (gordon).
4. *Vitézi ének Rákóczy Ferencről*. Szávay Gyulától. Szavalja Csapó Kálmán ur.
5. a) *Román magyar irályban*. Irta Sándor Zsigmond ur. A szerző vezetésével előadja a kör zenekara.

b) *Az erdei kovácsműhelyben*. Jellemdarab. Eilenbergtől.

c) *Magyar népdalok*. Előadja a kör zenekara. Az 1905 évi február hó 18-án tartott harmadik irodalmi és művészeti estély műsora:

1. *Ima*. Erkel Ferenc »Bánk bán« dalművéből. Előadja a Z. I. M. K. vegyes énekkara és zenekara.
2. *Felolvasás Csokonairól*. (halálának századik évfordulója alkalmából.) Tartja SchusterOszkár ur.
3. *Tűzvarázs* Wagner Richardtól, átdolgozta Brassin. Zongorán előadja Mihalovich Alice urhölgy.
4. *Mendelsóhn 42-ik zsoltára*:

a) 3-ik rész. Sopran solo, női kar és zenekar kísérettel. A sopran magánrészt éneklő Lányi Ilonka urhölgy.

b) 6-ik rész. Sopran solo, férfi négyes és zenekar kísérettel. A sopran magánrészt éneklő Skublies Antika urhölgy, a férfi magán szólalókat: id. Czukelter Lajos (tenor I.), ifj. Czukelter Lajos (tenor II.), Sinkovics Géza (bass I.) és Balogh Gyula (bass II.) urak.

5. *Tihanyi Echohoz*. Csokonaitól. Szavalja Grész Irma k. a.

6. a) *Vieuxtemps 4-ik hegedűversenye* (2-ik tétel).

b) *Hubay »Hejre Kati.«* Előadja hegedűn Sándor Zsigmond ur, zongorán kíséri Mihalovich Alice urhölgy.

7. *Nyitány Rossini »Tell Vilmos«* dalművéből. Előadja a Z. I. M. K. zenekara.

Március 15-én tartott emlékünnap műsora:

1. *Hymnus* férfi és zenekarral. Előadja a Z. I. M. K. ének és zenekara.
2. *Elnöki megnyitó*. Tartja dr. Ruzsicska Kálmán e. elnök.
3. *Március Idusán*. Szávay Gyulától. Előadja Szalay Sámuel ur.
4. *Emlébeszéd*. Tartja dr. Csák Károly ur.
5. *Talpra magyar* Boldis Ignációl. Előadja a Z. I. M. K. ének és zenekara.
6. *A magyarok Istenéhez*. Várady Antaltól. Előadja ifj. Czukelter Lajos ur.
7. *Szózat*. Előadja a Z. I. M. K. zenekara.

Nem fárasztom azonban a tisztelt közgyűlést ennek felolvasásával, hisz mindnyájan ismerjük, átélveztük élvezetes estélyeinken, csak rövid statisztikába akarom foglalni, hogy lássa a t. közgyűlés, miszerint a külföldi klasszikus művek mellett elsősorban ápoltuk a hazai művészet termékeit.

Ugyanis a körünk által rendezett 4 estélyen előadtunk összesen 26 műsorszámot, ebben a zenekar közreműködött 16 számban és pedig tisztán zenei szám volt 10, (magyar 3, nem magyar 7), ének és zenekar kísérettel 5, (mind magyar), szavalmat, ének és zenekar kísérettel 1 (magyar). Vagyis az előadott 16 zenei számból 9 magyar, 7 nem magyar. Tisztán ének szám

volt 1. Irodalmi műsor szám volt 9, ebből 2 elnöki megnyitó, 3 felolvasás, 1 emlékeszéd, 3 szavalmat.

Ez volna röviden összefoglalva körünk működésének statisztikája. S ezzel végezhetném is jelentésemet, de kedves kötelességemnek tartom megemlékezni azokról, kiknek oly nagy részük volt abban, hogy körünk első évi működése avval a szép eredménnyel zárult, a mit előbb felsorolni szerencsém volt. Elsősorban kell említenem Sándor Zsigmond urat, a művészeti bizottság elnökét, mert csak az ő fáradságot nem ismerő buzgóságának, kitartásának, az ő művész lelke határtalan lelkesedésének sikerült csak körünknek a zene és ének művészet terén elért eredményeket kivívni. Mi, kik ismertük, bennfentesek voltunk az ő műhelyében, tudjuk csak igazán méltányolni és becsülni azt az óriási munkaerőt, mivel a kétkedők közönyét neki megtörnie sikerült.

Köszönettel kell megemlékeznünk az összes szereplőkről is, kik lehetővé tették tehetségük, szorgalmuk és kitartó buzgóságuk által, hogy közreműködésükkel a közönségnek nemcsak szórakozást, de műélvezetet is nyújthattunk.

Fogadják mindnyájan hálás köszönetünket s engedjék remélnünk, hogy odaadó buzgóságukra a jövőben is fokozott mérvben számíthatunk.

Köszönettel kell megemlékeznem Tosch Károly szállodás urról is, ki a dísztermet mindig készséggel és díjtalanul bocsájtotta rendelkezésünkre.

Ezzel befejeztem titkári jelentésemet. Igyekeztem híj képét adni első évi működésünknek s ha a kép hiányos lenne, ne az anyagnak méltótlanságát betudni a hibát, hanem a kezdő fotografus ügyetlenségének.

Kérem a t. közgyűlést, hogy jelentésemet tudomásul venni méltóztassék.

A titkári jelentést a közgyűlés tudomásul vette s az abban kért felhatalmazásokat megadta, a választmány intézkedéseit jóváhagyta.

Ezután Kauffmann Mátyás pénztáros a kör vagyoni helyzetét a következőkben ismertette:

1904 évben a kiadások:

I. Bélyeg, meghívó, leírások, irodai és nyomdai kiadások	177 K 63 f.
II. Helyiségbér, kiszolgálás, fűtés és világítás	292 K 70 f.
III. Hangszerek, hangjegyek beszerzése és hangszerek javítása	560 K 04 f.
IV. Estélyek kiadása	545 K 58 f.
V. Csáktornyai ünnepély	54 K 65 f.
Összesen;	1632 K 22 f.

1904 évben a bevételek:

I. Tagdíjakból előirányzat szerint be kellett volna folynia	
a) 281 rendes éves tag után à 4 K	1124 K — f.
b) 4 » 1/4 » » » à 1 K	4 K — f.
c) 23 családtag » » à 1 K	23 K — f.
d) 1 egy negyedéves családtag à 25 f	25 K — f.
Összesen:	1151 K 25 f.

Az 1904 évi tagsági díjból tényleg

befolyt	992 K 25 f.
hátralék tehát	159 K — f.
Összesen:	1151 K 25 f.

II. Estélyekből bevétel:

a) Első házi estély 1904 április 25	64 K — f.
b) Második házi estély 1904 okt. 18-án	289 K 20 f.
Összesen:	353 K 20 f.

III. Adományok:

a) Műkedvelő társulat tkkönyve	656 K 42 f.
b) Zalaegerszegi dalárda »	378 K 38 f.
Összesen:	1034 K 80 f.

Bevételek összegezése:

I. Tagsági díj	992 K 25 f.
II. Estélyekből	353 K 20 f.
III. Adomány	1034 K 80 f.
Összes 1904 évi bevétel:	2380 K 25 f.
Összes 1904 évi kiadás:	1630 K 60 f.
Egyenleg mint maradvány:	749 K 65 f.

1905 évi bevétel:

I. 1904 évi pénztári maradvány	749 K 65 f.
II. 1905 évi tagdíjból	355 K 87 f.
III. Adományokból	86 K 62 f.
IV. Estélyekből 494 + 53.20 =	547 K 20 f.
Bevétel összesen:	1739 K 34 f.

1905 évi kiadás:

I. Nyomdai költségek	67 K 90 f.
II. Helyiség, kiszolgálás stb.	257 K 64 f.
III. Hangszerek	46 K 54 f.
IV. Estélyek	347 K 48 f.

Kiadás összesen: 719 K 56 f.

Egyeztetés:

Bevétel összesen	1739 K 34 f.
Kiadás »	719 K 56 f.

Maradvány: 1019 K 78 f.

Balassa Benő, a választmány által kiküldött számvizsgáló bizottság nevében a vagyoni kimutatást s az 1905 évi költségvetést a következőkben terjesztette elő:

Vagyoni kimutatás.

Vagyoni:		
Készpénzben	749 K 65 f.	
Hátralék	159 K — f.	
Hangszerek	1145.30	
le ebből 10%	114.53	1030 K 77 f.
Hangjegyek	220.—	
le 20%	44.—	176 K — f.
		2115 K 42 f.

Teher:

Harmoniumra	700 K — f.
Apróbb tartozás	100 K — f.

Tiszta vagyoni: 1315 K 42 f.

Egyenleg: 2115 K 42 f.

1905 évi költségvetés.

Bevétel:

Készpénz	749 K 65 f.
Hátralék	159 K
le ebből	59 K
Tagdíj 281 tag à 4 K	1124 K — f.
24 családtag à 1 K	24 K — f.
Estélyek tiszta jövedelme	200 K — f.
Jelvényekből	20 K — f.
Összes bevétel:	2217 K 65 f.

Kiadás;

Lakbér 1905-re	288 K — f.
Szolgáknak 1905 évre	234 K — f.
Fűtés világítás	80 K — f.
Harmoniumra tartozás	700 K — f.
Nyomdai költségek	50 K — f.
Hangjegyekre	200 K — f.
Hangszerbeszerzés	200 K — f.
Aprólékos kiadások	100 K — f.
Be nem folyó tagdíjra	100 K — f.

Összes kiadás: 1952 K — f.

Maradvány: 265 K 65 f.

Egyenleg: 2217 K 65 f.

Zalaegerszeg, 1905. január 1.

Balassa Benő sz. v.	Mattuschek Richárd sz. v.
Puskás Kálmán sz. v. t.	Kauffmann Mátyás pénztáros.

A pénztáros és a számvizsgáló bizottság jelentései tudomásul vétettek; a pénztárosnak a felmentvény megadatott, a vagyoni mérleg és költségvetés helybenhagyattak.

Az elnök indítványozta, hogy a közgyűlés Sándor Zsigmondnak, mint a művészeti szakosztály vezetőjének, Mihalovich Alice kisasszonynak, a zenekar kitűnő művésznének és Puskás Kálmán titkárnak, a kör adminisztrációjának vezetőjének köszönetet szavazzon. Az indítvány egyhangulag elfogadtatott.

Várhidy Lajos polgármester alelnöki tisztéről elfoglaltsága miatt lemondott. A közgyűlés a lemondást sajnálattal tudomásul vette s az alelnöki állásra Sándor Zsigmondot választotta meg.

Az üresedésben levő választmányi tagsági helyekre: dr. Stöckl Adolfné, Puskás Kálmáné urhölgyeket, dr. Halász Miksa, Bogay Elemér, Tik László, Molnár János, Klimkó József, Baján Ferenc, Vörös Gyula, Mattuschek Rikárd és Vidóczy Pál urakat választotta meg.

Ezzel a közgyűlést az elnök bezárta s a Z. I. M. K. tagjait további kitartó munkára buzdította.

Hivatalos-rovat.

Zalaegerszeg r. t. város tanácsa közhírré teszi, hogy az 1905-ik általános védhímlő oltások f. évi április 29-től kezdve minden szombaton d. u. 2 órakor az ovoda földszinti termében, — az újraoltások pedig f. évi április 28-tól kezdve minden pénteken d. u. 2 órakor az elemi isko-

lában fognak a városi orvos által eszközöltetni. Felhívja a tanács az érdekelt szülőket, hogy oltásra kötelezett gyermekeiket lehetőleg tisztán öltöztetve, velük a kitűzött helyen és időben annál inkább megjelenjenek, mert elmaradás esetén egyszeri megintés után az 1887. évi XXII. tc. 11. §-ában megszabott fokozatos büntetéssel fognak sújtani.

Zalaegerszegen, 1905 évi április 19-én tartott tanácsüléséből.

Várhidy Lajos
polgármester.

Soproni kereskedelmi és iparkamara köréből.

A miskolci kereskedelmi és iparkamara értesítése szerint a miskolci XIII. beraktározással egybekötött gyapjuvásár folyó évi június hó 21-én tartatik meg a Miskolci Hitelintézet áru és terményraktáiraiban.

Mire ezennel felhívjuk érdekelt köreink figyelmét.

Sopron, 1905 évi május hó 2-án.

kerületi kereskedelmi- és iparkamara

Hírek.

Megyes püspökünk béрма körútja. Dr István Vilmos szombathelyi megyés püspök ur óméltósága bérmakörútját a múlt héten kezdte meg. Szombathelyről vasuton Kőrmendre utazott, ahonét kocsin ment Szőczerre, ahol Angyal György előbb alsóbagodi káplán, aki a szőczei plebánia javadalmat most nyerte el, fogadta. Innét Nádasdra ment s esütörtökön délután érkezett Zalavármegye területére. A vármegye határán a főpásztort ünnepélyesen fogadták s kíséretéhez csatlakozott Thassy Lajos zalaegerszegi főszolgabíró is. A püspök Hászhágyon tartott vizitációt s még az nap délután Salomvárra ment, ahol pénteken bérmált. Winhoffer Dezső salomvári plebános magas vendége tiszteletére ebédet adott, amelyen részt vettek Hertelendy Ferenc főispán és Csertán Károly alispán is, akik délelőtt látogatást tettek a püspöknel. Pénteken délután a boncofdöldi és alsóbagodi plebániákat vizitálta meg a főpásztor s este Zalaszentgyörgyre utazott, ahol tegnap bérmált. Szombaton délután Milejgyházszegen és Nagylengyelen keresztül, ahol szintén vizsgált, Zalatárnokba utazott, ahol ma van bérmálás. A nép mindenütt mély hódolattal és ünnepélyesen fogadja főpásztort; diadalkapukat állít s fásasztó útjában szeretettel kíséri. Óméltósága fásasztó gyorsasággal kénytelen utazni s funkcióját végezni, hogy körútját a kitűzött időre befejezze.

Csertán László temetése. Május 1-én temették el Csertán Lászlót Nemesapátiban. A temetésen imponánsan nyilvánult meg az a szeretet és tisztelet, amely vármegyénk elhunyt kiváló alakját életében környezte. Képvisele volt a megye birtokos osztálya, a tisztikar; ott voltak a rokonok, jó barátok és tisztelők száza. Nemesapátiba sereglett a környék népe, hogy örök nyugó helyére kísérje jöttvejét. Temetés előtt gyászmeze volt. A templom nem tudta befogadni a résztvevők tömegét. Tíz órakor volt a temetés. Az ősi kuria ajtója előtt alacsony állványra tették a koporsót, melléje három koszorút: a Zalavármegyei függetlenség párt, a nemesi választmány s a megyei tisztikar koszorúit. A koporsót körül álltak a család gyászoló tagjai s a környező barátok. A gyászenek után megindult a menet a temető felé. A temető kapujában Csertán László öreg barátai vették vállaikra a koporsót. Megható jelenet volt az, mikor ősz, érdemes férfiak, a vármegye vezéralakjai — dr Gyömörey Vince, Koller István, Bogyay Máté, Szily Dezső, Königmayer János — vitték elköltözött barátuk földi maradványait a sír széléig. Szeretet vette körül életében, igaz és őszinte részvét kísérte sírjába.

Birói kinevezés. Ófelsége a király Iglbauer József pécsi járásbírói aljegyzőt a perlaki kir. járásbíróshoz aljegyzővé nevezte ki.

Hálaadó istentisztelet. Városunkat 1826 évben ért óriási tűzvész emlékére, Szent Flórián tiszteletére ma vasárnap délelőtt 10 órakor a helybeli rom. kat. plebánia templomban szentmisét tartanak. Az apát-plebános meghívta erre a város tanácsát és képviselőtestületét.

Izraelita istentisztelet. A péntek esti istentisztelet további intézkedésig 7 órakor kezdődik.

Nyugalomba vonuló főszolgabíró. Gaál Miklós pacsai főszolgabíró nyugdíjazását kérte a törvényhatósági bizottságtól. A nyugalomba vonuló főszolgabíró 1863 évben lépett a vármegye szolgálatába, amelyet három évi megszakítással — 1869-től 1872-ig — mainapig szolgált. Gaál Miklós Zalavármegyének legidősebb és legrégebb tisztviselője. Kívánjuk, hogy a jól megérdemelt nyugalmat sokáig élvezhesse.

Eljegyzés. Danitz Antal eljegyezte Szabó Mariska urleányt, Szabó Lajos vármegyei iratárnok kedves leányát.

A villamos világítás ügye. Zalaegerszeg város képviselőtestülete által kiküldött bizottság a Ganz gyár megbízottáival a tárgyalásokat a múlt héten befejezte s a szerződés tervezetét is elkészítette. A részleteket még nem ismerjük; értesülésünk szerint azonban a város érdekeit a szerződés teljesen biztosítja. A közvilágítás nem kerül többé, mint eddig s a magánfogyasztásra használt áramért fizetendő összegek is úgy lettek megállapítva, hogy a villamvilágítás nem lesz drága. Ha a képviselőtestület az ügyet gyorsan letárgyalja, a telep még ez évben felépül. Közlebb módunkban lesz a részleteket ismertetni s a kérdéshez bővebben hozzászólni.

Szegedy Róza emlékezete. A sümegi Kisfaludy-Kaszinó 1905. évi május hó 20-án (vasárnap) a Kisfaludy Sándorné született Szegedy Rozália emlékére megörökítő dombormű leleplezése alkalmából ünnepélyt rendez. Az ünnepség programja: Díszközgyűlés a Kaszinó nagytermében. D. e. 10 órakor a Kaszinó nagytermében Kisfaludy Sándor arképeinek leleplezése. — Az ünnepi beszédet tartja: dr. Kellemen Károly állami reálistiskolai igazgató. 2. A temetőben. 11 órakor indulás a temetőbe. Kölesey Himnusz. Éneklés a sümegi iparos ifjusági egyesület énekkara Pap József vezetése alatt. Elnöki megnyitó. Tartja: dr. Lukonich Gábor a Kisfaludy-Kaszinó elnöke. Ünnepi beszéd. Tartja: dr. Berzeviczy Albert v. b. t. a Kisfaludy-társaság alelnöke. Szegedi Róza sirjánál. Költemény, irta és elmondja Zombori Andor áll. reálistiskolai tanár. Az emlék megkoszoruzása a küldöttségek és testületek által. Vörösmarty Szózata. Éneklés a sümegi iparos ifjusági énekkara, Pap József vezetése alatt.

Zrinyi ünnep. A csáktornyai tanítóképezde tanári kara és ifjusága május 1-én a Zrinyi emlékoszlopnál lelkes ünnepélyt rendezett, amelyen részt vett a társadalom színe-java is. A teret egészen ellepte az ünnepelő közönség. A tanítóképezde ifjusága elénkelte a Hymnust s ezután Miskolczy Mihály IV. éves növendék szép emlékbeszédet tartott s letette a szoborra az ifjuság koszorúját. Szavaltak Tomka Feri elemi iskolai és Gerstlauer Károly polgári iskolai tanulók s a Szózat zárta be a sikerült ünnepélyt. Elismerés illeti az ünnepély rendezőségét, hogy a határszélen folyton ébren tartják a hazafias lelkesedést.

Nagykanizsai ügyvédek panasza. A nagykanizsai kir. törvényszék telekkönyvi hivatalának helyiségei annyira szűkek, hogy a nép hetivásárok alkalmával úgy összeroldódik, hogy az ügyvédek képtelenek dolgaikat végezni a telekkönyvnel. A leíró személyzet annyira kevés, hogy nagy restáncia gyűlt össze, amely az ügyvédek hivatásuk gyakorlatában akadályozza. A nagykanizsai ügyvédek tehát Hertelendy Béla elnöke alatt értekezletet tartottak s ebből küldöttséget menesztettek Tóth László törvényszéki elnökhöz. A küldöttség a telekkönyvi hivatal helyiségeinek megnagyobbítását, a leíró személyzet szaporítását, a nagykanizsai tulajdonosok névjegyzékének elkészítését s a zugirásoknak a telekkönyvi helyiségekben való újrakeresését megtiltását kérték. A törvényszék elnöke a kérelem teljesítését kitalásba helyezte.

Járasköri gyűlés. A tanítótestület keszthelyi köre 4-én Karmacsos gyűlést tartott. Pethő Elza keszthelyi tanítónő »A létért való küzdelem« címen, Takács Imre fenéki tanító »A pontosságra és rendre való nevelés« címen tartottak felolvasást; Velösy Lipót pedig »Gyakorlatok a helyesírás és fogalmazás tanításához« című munkáját ismertette.

Bucsuéstély. Gyenge Sándor városunkból Nagybeskerekre kinevezett pü. titkár távozása alkalmából a pénzügyigazgatósági, adóhivatali és pénzügyorségi tisztviselők kedélyes bucsuvaesort rendeztek f. hó 1-én az »Arany Bárány« vendéglőben. Odor Géza pénzügyigazgató meleg szavakban bucsuztatta a távozót, örömeinek adva kife-

jezést, hogy egy kiváló, szakképzett, érdemes tisztviselő munkássága nyert ismét elismerést. Felköszöntötték még a bucsuzót Epstein József s. titkár és a számvevőség nevében Arany Izor számvizsgáló. Részünkről is fájjaljuk Gyenge Sándor távozását, mert azon kiváló tisztviselők közé tartozott, ki a törvény paragrafusainak szigorú betartása mellett mindig megtalálta az igazság és a méltányosság útját.

Felvétel a csáktornyai tanítóképezdebe. A csáktornyai állami tanítóképző-intézet első osztályába az 1905/1906 tanévre felvétetnek, kik életük 14-ik évét f. éviszeptember 1-én betöltik, testileg épek egészségesek s a polgári-, vagy középiskola 4-ik osztályát elvégezték. A felveendő első-éves tanító-növendékek közül 25-en államségélyben részesülnek. Még pedig: első sorban mind a 25 növendék az intézet internátusában ingyen lakást és mosást kap; ezenkívül közülök előmenetelükhöz és anyagi viszonyaikhoz képest ingyen, vagy mérsékelt áron (havi 6 koronának, 12 koronának, 18 koronának, 24 koronának az intézet pénztárába történő befizetése mellett) az intézet köztartásában reggeli, ebéd és vacsorából álló élelmezést nyernek. A felvételre vonatkozó kérvények június hó 1-ig a csáktornyai áll. tanítóképző-intézet igazgatóságához küldendők. A kérvényhez csatolandó: a folyamodó születési bizonyítványa, mult tanévi osztálybizonyítványa, s a jelen tanévi időszaki értesítője, továbbá tiszti orvosi bizonyítvány a tanuló egészségi állapotáról és testi épségéről, hiteles községi bizonyítvány a szülők vagyoni állapotáról, évi jövedelméről, a kiskorú családtagok számáról és életkoráról s a családfő polgári állásáról. Ha a kérvényhez szegénységi bizonyítvány is csatolatik, a kérvénybélyegmentes. Csáktornya 1905. május 1. Margitai József igazgató.

Tanítógyűlés. A zalamegyei általános tanítótestület zalaegerszegi járásköre évi rendes közgyűlését folyó évi május hó 11-én Zalatárnok község iskolájában tartja.

Tárgysor: 1. Gyakorlati tanítás a jelzővel bővített mondatról; tartja Kovács József tárnoki tanító úr. 2. Elnöki jelentés. 3. »A tanítóság feladata az alkoholizmus elleni védelemben.« Felolvassa a szerző: Szűcs Imre szentgrotói áll. tanító úr. 4. »A képzelődésről« értekezik Tóth János hetési tanító úr. 5. »Mi egészséges a gyermeknek s mi nem?« Értekezése Vilmányi Lőrinc ebergényi tanító urnak. 6. Jelentés a segélyegyletről és számvizsgálatról. 7. A jövő költségvetés. 8. Folyó ügyek és esetleges indítványok. 9. A jövő közgyűlés helyének kijelölése.

Panaszok a borfogyasztási adó kezelése ellen. A fogyasztási adóknak általában olyan a természetük, hogy nemcsak érzékenyen sújtják a közönséget, hanem beszédük s az ellenőrzés több kevesebb zaklatással jár. De ennek részben a közönség is az oka. Mert mi tagadás benne, mindenkinek jól esik, ha a fizetéstől menekülhet. A fináncot becsapni virtus, az adó alá tartozó cikkeket adózás nélkül elfogyasztani, eladni — nem bűn. Legalább a polgári morál nem tartja bűnnek, sőt ha az adót erősebben kezelik, a közönség azonnal kész a hatóságok elleni vádakkal. Így vagyunk Zalaegerszegen is a borfogyasztási adóval. Halljuk a panaszt, hogy a város zaklatja a vendéglősöket. Konkrét esetet azonban nem mond senki. Miben áll az a zaklatás? Talán csak szigorubb ellenőrzés honosodott meg. — Azt hisszük, hogy mégis kedvezőbb helyzetben vagyunk, mint azok a városok, amelyekben a fogyasztási adót magán vállalkozó bérlí. Tapolezai laptársunk eleven színekkel festi az ottani állapotokat; valamint sok a panasz Keszthelyen is. Tapolezán például a fogyasztási adó bérlője olyan erőlyesen »ellenőriz«, hogy a bortermelők küldöttségileg fognak a pénzügyigazgatóságnál orvoslást keresni az örökös zaklatás ellen. A bérlő olyan modorban gyakorolja a jogait, hogy még a borszállító fuvarosokat is kihozta a sodrúkból s a mult héten alaposan elverték. A bérlő revolverével a fuvarosok közé lőtt és futva menekült.

A csáktornyai tanítóképző intézet jubiláris értesítője. A csáktornyai tanítóképző intézet fennállásának 15-ik évében jubiláris értesítőt adott ki, amelyben beszámol negyedszázados működéséről. Jól tudja mindenki ebben a vármegyében, hogy az intézet milyen kulturmissiót tölt be a Muraközben. Hazafias szellemű tanítókat nevel s megragad minden alkalmat, hogy a magyarságot erősítse, a magyar állameszmének ezt a végvárát a hazafias eszmék bátyáival vegye körül, hogy át ne törhessenek rajta a Horvátország

felől jövő áramlatok. A tanári kar mindenkor hivatásának magaslatán állott. Az ifjúság mostani vezetői, Margitai József igazgatóval élükön, a jubiléris értesítő tartalmával és szellemével is tanujelét adták annak, hogy hivatásuk fontosságát átérzik s minden erejükkel szolgálják a magyar kultúra ügyét. Az értesítő nem csak mint egy derék intézet beszámolója, hanem mint könyv is érdekes és tartalmas. Mult számunkban »Zalamegyei petróleum források« cím alatt megjelent cikk, amelyet Dékány Mihály, az intézet egyik jeles tanára írt, érdekes szemelvény a jubiléris értesítőből. A magyar kultúra megerősödése érdekében kívánjuk, hogy a csáktornyai tanítóképző intézet hazafias működését siker koronázza s a tanári kar munkáját kísérje a jól megérdemelt hála és elismerés.

Vasvármegye március 15-ike mellett. Vasvármegye törvényhatósági bizottságának közgyűlése felírta a képviselőházhoz, amelyben március 15-ikének nemzeti ünnepként való törvénybe iktatását kéri. A felirat így szól: Az egész ország hazafias lakosságával együtt mi is minden évben ünnepé emeltük szíveinkben az új magyar állam születésének, a szabadságnak napját: március tizenötödikét. Ezen napot, melynek a nemzeti közérzés emelt ledönthetetlen oltárt, érdemesnek tartjuk arra, hogy a törvényhozás neki emléket szenteljen s ez okból Baja város hazafias főiratához csatlakozunk és kérjük a képviselőházat, hogy március tizenötödikét tételes törvényben nemzeti ünnepé avassa.

Felügyelői látogatás. Dr. Horváth Géza, a kiváló természetrajzi tudós, a Magyar Nemzeti Múzeum természetrajzi osztályának igazgatója, a mult vasárnap Keszthelyre érkezett, hogy mint a Múzeumok és Könyvtárak Országos Főfelügyelőségének tagja, meglátogassa a Balatoni Múzeumot. Dr. Horváth Géza másfél óráig időzött a muzeumban s meglepedéssel nézegette a múzeum munkásságának eredményét. Dr. Lovassy Sándor elnök arra kérte a felügyelőt, hogy a múzeum ügyeit fennhathatósan támogathatja szíveskedjék, mire azt a kijelentést nyerte, hogy felsőbb helyen rokonszenvvel kísérik a múzeum munkásságát. A felügyelő a maga részéről is mindent elkövet, hogy a vidéki múzeumok közül tevékenységével kiváló Balatoni Múzeum állandó épületének ügye mihamarabb megoldást nyerjen. A felügyelő a múzeum vezetését számos jó tanácsal látta el s még aznap este visszautazott a fővárosba.

Vasúti előmunkákat. Az Alsólendvától Nagykanizsán át Gyékényesig tervezett vasútvonal előmunkálatai megindultak. Hajós Mihály alsólendvai ügyvéd, a vasut engedélyezése a részletes tervek elkészítését s a hozzájárulási összegek egy részét is sikerült biztosítani. A finanszírozás kérdésének sikeres megoldásától függ, hogy a tervezett vonal mikor lesz kiépíthető.

Tolvajszöveget. A nagykanizsai rendőrséghez egy névtelen feljelentés érkezett, amely a Kiskomáromhoz tartozó esapi urodalom cselédeit azzal vádolta, hogy egy kanizsai tolvajbandával összeköttetésben állnak. A csendőrség házkutatást tartott Gombos Ferenc, Kovács József és Goldfinger József cselédekénél, ahol egész rakás lopott portékát, különösen üvegeket, poharakat s egyéb üvegárut találtak. A cselédek azzal védekeztek, hogy a gyanús tárgyakat Magyar József boltiszogatótól kapták. Az ajándékozó pedig ugyanaz, aki egy üvegkereskedő raktárát rendszeresen dezsmálta s emiatt el is ítélték. A rendőrség kiderítette, hogy egy tíz tagból álló tolvajbanda működik Kanizsán, amelynek orgazdája vidéken vannak.

Akik utlevél nélkül utaznak. A nagykanizsai vasúti állomáson feltűnt az ügyeletes rendőrnek egy sajtáságos csoport. Négyen voltak. Három férfi és egy nő. Rettenetesen fel voltak pakkolva bagázsával s szomorú ábrázattal várták a vonatot. A rendőr megmozgatta őket s kísült, hogy Amerikába igyekeznek utlevél nélkül. Antwerpenből hajójegyük volt az az új világba. A négy horvátországi embert visszatoloncolták Belovárra.

Halálos ütések. Fülöp József szepetneki lakost halva találták. A vizsgálat azt a gyanút erősítette meg, hogy egy ütötték agyon. A csendőrség kinyomozta, hogy Fülöp az eszteregnyei hegyen együtt mulatott Grommer Andrásal s ennek apjával. Fülöp alaposan be is csipett. A három ember Grummerék szekerén igyekezett hazafelé. Fülöp utközben többször leesett a kocsiról, Eszteregnyén, mikor újra fel akart ülni, a

kocsi mellett elbukott. Erre Grommer András öklével kétszer-háromszor fejbe ütötte a részeg embert s ott hagyta a földön. Fülöp többé nem tért magához. Agyvérömlenyt kapott és meghalt.

Szociálista mozgolódások. Május elseje a munkások ünnepe, amelyet a szocializmus terjedése tett ünneppé. Zalaegerszegen azonban alig vettük észre, hogy a munkások ünnepet ülnek. Egy két kisebb társaság kirándulást rendezett. Ennyi volt az egész. Pedig a fővárosi kiküldöttek szorgalmasan igyekeztek elhínteni a magukat nálunk is. Járt itt nyomdász, cipész, asztalos szaktárs, akik szervezik a munkásokat s állítólag előkészítik a július elsejére tervezett nagy sztrájkot. — Nagykanizsán már nagy tüntetés volt május 1-én. A szociáldemokraták körmenetet rendeztek, amelyen részt vett körülbelül 500 ember, az összes szakegyletek tagjai. Nagy gyűlés is volt, amelyen hirdették az új eszméket.

Leüljük... A nekeresdi cigánytanya családői »lókereskedésből« élnek. Van igazságuk is róla, mert a miniszter ráparancsolt az iparhatóságra, hogy Forgács Lajos vajdának adjon iparigazolványt. Miután azonban az érdemes lókereskedőnek istállója és takarmánypadrása nincs, a lovait a szabadban, a takarmányát pedig mások földjén tartja. Az »enyém — tied« ostoba előítélet az ő szemében s a tulajdonjogot nem akarja respektálni. Ebből keletkezik az a sok mezőrendőri kihágás, amit a lókereskedő elkövet. A multkor is elítélték a nekeresdi cigányokat 175 koronára, amely behajthatatlanság esetén bizonyos számú napokra lenne átváltoztatandó. A karaván beenyugodott az itéletbe. »Leüljük, csókolom a kezit lábát.« Először azonban meg kell kísérelni a behajtást. Jól tudja a cigány, hogy a lovait is elárverezik a büntetés fejében, tehát ezeket igyekezik megmenteni. A család főjelentkezett a polgármesteri hivatalban, hogy hamarosan csukják be, mert a 175 K behajthatatlan. »A lovaikat eladtam a virslisnek, csókolom a kezit lábát.« — Miután azonban nem valószinű, hogy a virsli gyárosok cigány lovakat vásároljanak, nem hittek a vajdának, ki is sült, hogy az összes lovai — számszerint hét — meg vannak. Csak azért sürgette a becsukást, hogy a ménest megmenthesse az elárverezéstől.

Egy válópör vége. Sokszor tapasztalják a válóperek tudós bírái, hogy mily jelentéktelen események a szülőikéi annak az »engesztelhetetlen gyűlöletnek«, mely a házasságot elidegeníti egymástól. A közelmúltban is érdekes példája játszódtott le a »kölesönös gyűlölet« alapján megindult ilyen válóperek egyikének. A talán kissé túlságosan takarékos asszonyka összezőrdült férjével, a »könyvelő játékoskal«, ki szerény jövedelmüket könnyelmű játékokra pocsékolja. Az osztálysorsajátékon próbált ugyanis szerencsét a férj, de bizony a szerencse hosszabb időn át sem igen mosolygott rá. Az összekoccanásból komoly háború keletkezett, a házasság különvált és már az utolsó tárgyalás folyt a házasság felbontására. Már-már az ítélet kimondására került a sor, midőn úgyszólván az utolsó pillanatban örvendetes hír érkezett a férj számára. A kiváló szerencséséről közismert Gaediecke A. budapesti bankház közölt vele, hogy osztálysorsajegyére nagy nyeremény esett. Könnyen elképzelhető, hogy az örvendetes hír hallatára a haragos asszonyka engesztelő boldogsággal borult a »játékos« karjaiba.

Gőzhajó járat a Balatonon. Május 1-én új hajómenetrend lépett életbe a Balatonon. És pedig Siófokról d. e. 11 ó. indul hajó és Balatonfüredre ér 12 ó. kor. Vissza d. u. 3 ó. 30. p. kor indul és Siófokra ér 4 ó. 30. p. — Boglárról kétszer indul naponként és pedig d. e. 12 ó 15 p. kor, mely 12 ó. 50 p. kor ér Révfülöpre és 1 ó. 45 p. kor Badaacsonyra és este 7 ó. 15 p. mely 7 ó. 45 p. kor ér Révfülöpre. Visszafelé Révfülöpről indul 9 ó. 40 p. d. e. és Boglárra ér 10 ó. 10 p. Badaacsonyból d. u. 4 ó. 15 p. indul Révfülöpre 5 ó. 15 p. kor Boglárra pedig 5 ó. 45 p. ér.

A kalapács. Egy zalaegerszegi cipész nagyon szereti az italt. Alig mulik el hét, hogy botrányos részegsége miatt összeütközésbe ne kerülne akár az emberekkel, akár a törvénnyel. Megbüntetik, becsukják, de javítani nem lehet rajta. A minap is leitta magát a sárga földig s ebben az állapotában Héder Mihály napszámossal kapott össze. Ez aztán a keze ügyébe került kalapáccsal annyira elverte a részeg embert, hogy napokig lesz majd kénytelen szenvedett sérüléseit gyógyítani.

Becsületes megtaláló. Tófeji Ferencének volt egy arany gyűrűje, amelyet mindig ujján hordott. És bár vigyázott rá, mégis megtörtént vele az a fatális eset, hogy elvesztette. Kálóvics József találta meg, azonban a helyett, hogy akár a jogos tulajdonosnak, akár hatóságnak átszolgáltatta volna, ujjára húzta s azzal parádézott. Tófejiné a minap megismerte a gyűrűjét Kálóvics ujján s mivel azt szép szóra visszaadni vonakodott bünyefnyitó följelentést tett ellene a rendőrségnél.

Féltékeny férj. Tauber Kálmán tapolezai bádósgoségéd féltékeny volt a feleségére s emiatt örökös perpatvarban éltek. A féltékeny ember annyira elkecseregett, hogy vitriolt ivott. Az asszony ijedtében megszökött a férje öccsével. Tauber a halállal vívódik.

Élelmi szerekkel házalni szabad. A kereskedelmi miniszter legutóbbi leiratában kijelentette, hogy élelmi szerekkel, nyers terményekkel, tejkészítményekkel, tojással és szárnyas állatokkal, szóval mindennel, ami az élelmiszer elnevezés alatt érthető, házról házra járni s azokat ily módon eladni szabad foglalkozást képez, ahhoz külön házalási engedély nem kell, még azon esetben sem, ha az illető árus más városból való is, vagy éppen egyik városból a másikba megy ily cikkeket házalásával.

Csókolódzó vándorlegény. A felvidékről, valahonnan Árvamegyéből került hozzánk az a tót legény, a kinek becsületes neve Maszarik József, mesterségére nézve ablakos, különös szenvedélye pedig a pálinka ivás. És mikor a testet-lelket őröl folyadéktól kábult a feje, az a különös szokása támad, hogy a kivel összekérül, megcsókolja. A tótlegény csókjára azonban kevesen szomjaznak. A hogy a napokban az utcán csókolózni akart, egy menyecske olyan lármát csapott, hogy az egész utca össze szaladt s a jámbor tótot úgy kellett a helyszínről a rendőrségre szállítani.

Cigányháború. Ismét vér folyt Farao ivadékainak táborában. A nekeresdi tanya népe vívott az egervári határban véres harcot egy szép cigányleányért s egy görhes ló árért. A cigánylegény tudvalevőleg nem kap ingyen feleséget. Ugy kell megvenni a leányt az apától. Akinek pedig pénze nincs, lop magának asszonyt. De az apa nem könnyen engedi a jussát s az egész sátorlaja népe őrzi a maga leányait. Két nekeresdi cigány legény is leányt akart lopni, de szemet vetett arra a néhány forintra is, amelyet valami vitás lóért kapott egy cigány lócsiszár. A két vállalkozót azonban nem fogadták barátságosan s rettenetes verekedés keletkezett. Sok haját kitéptek, néhány fület behasogattak s két embert alaposan megbicskáltak. A sebesülteket kórházba szállították. A megvert párt fejei jelentkeztek a vizsgálóbíróknál, ahol bejelentették az esetet; de hozzátették, hogy csak akkor emelnek panaszt, ha a másik tábor is panaszodik.

Haragosok. Salamon György és Gerencsér József haragosok voltak s ámbár nem volt komoly okuk a haragra, egymás ellen törtek. Gerencsér egyik este elhatározta, hogy leszámol régi haragosával és egy furkós botot véve magához beállított Salamon lakására. A család látva a feladott arcu ember ingerültségét, csillapítani akarta, de az ellenkezőjét érték el annak, a mit tulajdonképpen óhajtottak. Gerencsér nekirohant Salamonnak, letépte a ruháját és ütlegelni kezdte. Csak a szomszédok közbelépésének köszönhető, hogy a neki vadult ember komolyabb kárt nem okozott.

A kaució. A legutóbbi operabálon egy huszártiszt megismerkedett a fővárosi előkelő társaság egy általánosan ismert és becézett szépségével. Rövid ismeretség után megkérte a leány kezét. A leány atyja, aki egyik ministeriumban magasabb állást tölt be, nagy zavarba jött, mert a házassághoz szükséges kaucióval nem rendelkezett. Szomorúan vonult félre a katonatiszt és a családban is mély lehangoztás uralkodott. A hadnagy ugyan lemondott volna katonai rangjáról, azonban tudta, hogy a polgári életben nem képes oly álláshoz jutni, mely rangjához illő jövedelmet biztosít neki. Ámde már néhány nap múlva meghívást kapott a családtól. Örömtől sugárzó arccal fogadták és tudtára adták, hogy nemcsak a kaució, hanem ezenkívül még egy nagy összeg is rendelkezésre fog állni. Ugyanis a leány fivére születésnap ajándékkal lepte meg nővérét és pedig a budapesti Török bankház szerencsenaptárából kiválasztott sorsjegyszámmal,

mely egy nagy főnyereményt nyert. Így a snájdig katona és a szép leány a szerencseszámnak köszönhetik, hogy boldog házastársak lettek.

Cipő tolvaj. Ekler Erzsé boldogfai lakos bejött a vásárra, hogy egyet-mást „szerezzen” magának. Körüljárta a sátrakat, jól szemügyre véve az elemelhető tárgyak egész garmadáját. Végre Bikali Józsefű cipész sátra előtt állapodott meg s ott kiszemelt magának egy pár cugos cipőt. Mialatt Bikaliné vevőivel volt elfoglalva, a tolvaj asszony elemelte a cipőket. A vevők egyike azonban észrevette a lopást, figyelmessé tette rá Bikalinét, a ki nyomban torkon ragadta az enyves kezű asszonyt és addig el sem bocsátotta, a míg esendőrök nem jöttek s el nem kísérték.

A mult hóban levágott állatok. A helybeli közbánhidon a mult hó folyamán levágtak 33 db. nagy marhát, 71 db. tejfogut, 149 db. borjút, 3 db. birkát és 182 db. sertést.

203 millió 895.000 korona. Ezt az óriási összeget fizette ki a m. kir. osztálysorsjáték nyolc esztendő fennállása alatt. Ha a magyar sorsjáték tervezetét másokéval összehasonlítjuk, el kell ismernünk, hogy a mi sorsjátékunk az egész viságon leggazdagabb. Nemesak azért, mert itt találjuk a legnagyobb nyereményt és mert olyan nagyok a főnyereményei és mert szerencsés esetben egy milliót is lehet nyerni (ilyen esélyeket a világ egyetlen sorsjátéka sem nyújt), hanem főleg azért, mert tervezete valóban zsenialisan van kidolgozva. A 14 1/2 millió koronányi óriási pénzüsszeg lehető a nép legalsó rétegéig. Nyolc évi fennállása alatt az osztálysorsjáték szerencse intézményé lett, mely nagy hivatást teljesít. Egy pillantást kell csak vetnünk a XVI. sorsjáték ma közzétett tervezetére, hogy meggyőződjünk róla, mily előnyös az ezen sorsjátékban való részvétel.

Hamis pénz forog ismét nagy mennyiségben városunkban. A postahivatal egy pár darabot elkobozott átadta a rendőrhatalomnak.

Szentgyörgy vásár. A folyó hó 1-ére esett szentgyörgyi országos vásárunk nagyon rosszul ütött ki. Sem eladó, sem vevő nem mutatkozott a vásáron úgy, hogy néha egy-egy őszi hetivásár is népebb szokott lenni. Az állatvásár is gyér volt. Felhajtattott 39 db. bika, 441 db. tehén, 259 db. üsző, 614 db. ökör, 371 db. tinó, 214 db. borjú s 598 db. ló és csikó, összesen 2535 darab. Eladtak közülök 973 darabot. Az árak következőképpen alakultak: magyar fajú jármos ökör 550-1250 K, tarka jármos ökör 550-1300 K, magyar fajú tinó 320-900, tarka szőrű 340-950, magyar fajú tinó 320-900, tarka szőrű tinó 340-950, magyar fajú tehén 80-380, tarka szőrű tehén 80-450, magyar fajú üsző 90-350, tarka szőrű üsző 100-380, borjú 14-80, igásló I. r. nehéz 160-550, II. r. könnyebb 140-450, III. r. kiscigazda céljaira 80-200, kocsiló nehéz 150-450, kocsiló könnyű 120-380, hátsó ló 200-600, levágásra 28-100, csikó 1 évesig 80-150, 2 évesig 120-300, 3 évesig 180-500, 4 évesig 220-550 K.

T. olvasóink b. figyelmébe ajánljuk Kiss Károly és Tsa hírneves bankháznak a mai 1. pont-hoz csatolt színes mellékletét. A m. kir. szab. osztálysorsjegyek óriási kellendőségnek örvendenek, mert nyeremény-esélyeik rendkívül előnyösek, tervezetük pedig szolid és kedvező. Gyorsan, váratlanul nagy vagyonhoz jutni csak nagy szerencse útján lehet, azért ajánljuk, hogy t. olvasóink is tegyenek szerencsekísérletet és vegyenek Kiss Károly és Tsa bankházában (Budapest, Erzsébet-körút 19.) sorsjegyet. E hírneves felelősségteljesen megbízható és előzékeny. Április 25-iki húzásokon is a 600.000 koronás főnyereményt a bankház szerencsés vevői nyerték, immár harmadszor; nem hiába Kiss szerencséje Nagy.

Időjárás. Május 1-én majdnem minden átmenet nélkül nyár lett. A naphevesen tüzött a felhőtlen égről s az embereknek jól esett az árnyék. A gazdák eső után sóvárogtak, mert a föld teljesen kiszáradt. Derült idő maradt esütörtökig,

amikor végre kaptunk egy kis meleg esőt. Az idő állandóan enyhe szélesedés, néha felhős, de kiadós esők ezideig nem volt.

Állategészségügy. Zalavármegye területén a a legutolsó hivatalos statisztika szerint következő állati betegségek uralkodtak: Lépene: Cseresnyés, Ivarszervi hólyagos kiütés: Márokföld, Muraszerdahely, Muraszilvágy, Fityeháza, Légrád, Murakereszturkollászeg, Szepetnek, Becsehely, Csörnyeföld, Felsőszemenye, Petri, Pálfiuszeg, Alsódomboru, Domasinec, Bak, Vorhota: Rühkór: Bödeháza, Dobronak; Sertésorbán: Lentiszombathely, Mindszentkállakifalud, Monostorapáti. Sertésvész: Drávacsány, Rigyác, Lendvajfalud, Máhomfa, Felsőhábot, Igrice, Nagykapornak, Orosztonybak-saháza, Badaesonytomaj, Gyulakeszi, Nemespécely, Szepezd, Tördemic, Apátfa, Besenyő, Boeföld, Botfa, Kiskutas, Ságod, Salomvár, Söjtör, Szentlőrinc, Teskánd, Zalalövő, Zalaszentiván, Alsókustány és Felsőkustány, Túrje, Vindornyaszőllős, Zalaegerszeg községekben.

Fölvétel a honvéd hadapród iskolába. A pécsi és nagyváradai m. kir. honvéd-hadapródiskolák I. évfolyamába az 1903 és 1904. tanév kezdetén — szeptember 21-én — 100-100 ifjút fognak felvenni. A 200 hely közül 168 fizetéses és alapítványos. A tandíj tényleges vagy nyugdíjas katonák gyermekei számára 24, tartalékos tisztek, állami és törvényhatósági tisztviselők, mások 300 korona; egyéb kiadások a honvédelmi tárcát terhelik. A felvételi kérvények közvetlenül a pécsi vagy nagyváradai honvéd-hadapródiskola parancsnokságánál július 10-ig nyújtandók be.

A víz, mint gyomor- és béltbetegségek óvószere. Mindenki tudja, hogy a Karlsbadban és Marienbadban gyógyulást kereső gyomorbeteg legnagyobb kontingensét magyarok alkotják. Ennek oka pedig az, hogy a magyar konyha igen izletes, de meglehetősen nehezen emészthető táplálékokkal látja el fogyasztóit, továbbá az, hogy a magyar ember az étkezés után boritalhoz van szokva. A bor pedig a zsíros ételek emésztését gátolja. A táplálkozásnak ezen betegségekre vezető hátrányait az ivóvíz van hivatva kiköszörölni. Erre azonban a viznek tisztának, jónak és olyannak kell lennie, hogy a táplálékot az emésztéshez kellően előkészítse. Közismert dolog, hogy e célra a mohai Ágnes-forrás a legelső sorban felel meg, mert nem csak kitűnő oldószere a tápanyagoknak, hanem alkalikus viz lévén, tiszta is, a gyomrot az emésztő nedvek elválasztására alkalmasan izgatja s kellemes ízű borital. Háztartások nagy üvegekben a mohai Ágnes-vizet különösen olcsón szerezhetik be.

A valódi hírneves MÁLNÁSI SICULIA (székely) gyógyforrás viz kapható Zalaegerszegen: GYARMATI VILMOS-nál.

Közgazdaság.

Börze és pénzügy.

A „Hermes” Magyar Általános Váltóüzlet Részvénytársaság, Budapest, heti jelentése a tőzsdéforgalomról és a pénzügyről.

Míg a külföldi tőzsdék a nemzetközi bonyodalmas miatti aggodalom folytán nyugtalanok maradtak, addig a budapesti és bécsi értéktőzsdén még mindig kedvező hangulat uralkodik. E szilárdság azonban csak a budapesti és bécsi értékekre terjed ki, mivel az internacionális értékekben éppen a külföldi tőzsdék hatása alatt nem állott be árfolyamemelkedés, kivéve az osztrák magyar államvasutársaság részvényeit, melyek némi árjavulást tüntetnek fel.

A helyi értékek közül az elmúlt héten, főleg a Danubius hajógyár részvények és a magyar asfalt ipar részvények képezték élénk kereslet

tárgyat emelkedő árfolyamok mellett; előbbiek egy küszöbön álló nagyobb üzleti hírért, utóbbiak pedig azon körülmény folytán, hogy két érdekes csoport küzd egymással, ezen társaság részvénytöbbségének megszerzéséért. Árfolyamemelkedést tüntetnek fel továbbá Drasche téglagyári részvények is és élénk érdeklődés mutatkozott a fumei rizshántoló gyár részvényei iránt. Vasipari értékekben az emelkedett árfolyamok folytán nagyobb realitások történtek és ugyanez az eset állott be Bécsben az osztrák fegyvergyár és a hirtenbergi patrongyár részvényeinél is. A legutóbbi napokban nagy vásárlásokat eszközöltek a Budapesti székely fegyver és gépgyár részvénytársaság részvényeiben, kiindulva azon feltevésből, hogy miután az osztrák és a külföldi fegyvergyárak megrendelésekkel túl vannak terhelve, a magyar fegyvergyár könnyű szerrel fog megbízásokra szert tehetni; a részvények a vásárlások folytán 15 koronával emelkedtek.

A nevezetesebb árfolyamváltozások az elmúlt héten a következők voltak:

	apr. 27. május 4.
4%-os magyar korona járadék	98.15 98.15
M. általános hitelbank részvény	777.75 777.25
Osztrák magyar államvasut. részv.	661.— 663.50
Rimamurányi vasúti részvény	554.25 558.—
Danubius hajógyár részvény	170.— 198.50
Magyar asfalt részvény	211.50 219.—
Drasche téglagyár részvény	475.— 498.50
Fegyver és gépgyár részvény	289.— 299.—

Piaci árak a legutolsó hetivásáron 50 kilogrammonkin.

	Kor.-tól	Kor.-ig
búza	9.—	—
rozsa	7.75	—
árpa	7.50	—
zab	7.50	—
tengeri	9.30	—
burgonya	—	—
bükköny	—	—
lőher	—	—
tarkabab	—	—
fehérbab	—	—

Menyasszony selyem 85 krajeártól 11 forint 35 krajeártig méterenként, mindenféle szíjben. Bérmentve és elvámolv a házhoz szállítva.

Gazdag mintaküldemény megkeresésre bérmentve küldetik. — **Henneberg selyemgyára** Zürichben.

Nyilt-tér. *)

A legjobb alpesi tejet tartalmazza.

NESTLE Legtökéletesebb tápszer-csecsemők részére.

gyermekliszt

Kísérleti célokra fél dobozok a 1 Korona. A tisztelt szülőknek próba dobozok és rőpiratok ingyen rendelkezésre állnak a **NERUDA NÁNDORNAL** fele a főraktárban **BUDAPEST, IV. Kossuth Lajos utca 7 sz.**

MATTONI BUDAI KESERUVIZ

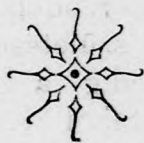
legjobb hajtószer.

Kapható minden gyógyszerárban és fűszerkereskedésben.

*) E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerk

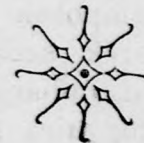
Bérmálási ujdonságok:

Dísz zsinórok és szalagok!

WEINBERGER HERMAN és FIA

női felöltők és divatkelmék áruháza Zalaegerszegen.

Selymek és gázcsipkék!

Pouplin, Creppe, Ettamin és selyemfényű luszterek, sima francia és üveg batisztok minden színben. Selymek, Krisztalin, Ponget, Meszálin, Lujzin minden színben a legnagyobb választékban nálunk kapható.

Rohitschi „Striria forrás” gyógyviz.
Gyomoraaganatok és görcsök,
Brigh-féle vese bántalmak,
Kötő a légzőszervek hurutjai,
gyomor és bélhurutok
gyógyhatás! gyomor- és bélhurutok,
gyomordaganatok, görcsök,
máj-, vesebajok és cukorbetegségek ellen.
Főraktár Magyarországra Hoffmann József-
nél van Budapesten, Báthory-u. 8.

MIT IGYUNK?

hogyan egészségünket megóvjuk, mert csakis a **természetes szénsavas** ásványvíz erre a legmegbízhatóbb óvószert.
Elsősorban a **mohai**

ÁGNES-

forrás, mint természetes szénsavdús ásványvíz, feltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz; dús szénsav tartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógyosknál fogva kitűnő szere a legkülönbözőbb gyomor-, légcső és húgyzervi betegségeknek. Azért tehát

Használjuk a mohai Agnes forrást, ha gyomor-, bél- és légcsőhuruttól szabadulni akarunk. Dr. Kéty.	Használjuk a mohai Agnes forrást, ha étvágyhiány és emésztési zavarok állanak be. Dr. Gebhardt.
Használjuk a mohai Agnes forrást, ha a vesébajt gyógyítani akarjuk. Dr. Kövér.	Használjuk a mohai Agnes forrást, ha májbajoktól és sárgaságtól szabadulni akarunk. Dr. Glass.

Háztartások számára másfél literesnél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű mesterségesen szénsavval telített víznél, sőt a szódaivízénél is olcsóbban adja, hogy az Agnes forrás vizét a legegényebb ember is könnyen megszerezhesse.

Kedvelt borvíz.

Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben.

Főraktár: **Gyarmati Vilmos** urnál
Zalaegerszegen.

Ugyanitt ingyen kapható az Agnes forrás diszes kivitellű ismertető füzet.

Felelős szerkesztő: **dr. Csák Károly.**
Társ szerkesztő: **Udvardy Ignác.**

1314/tkv. 1903. szám.

Arverési hirdetményi kivonat.

A zalaegerszegi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **Zalamegyei központi takarékpénztár részvénytársaság** végrehajtónak **Tóth Mária** férjezett Tamás Jánosné nemesapátii lakos végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében az árverés 2154 K tőke követelés, ebből 77 K után 1903 évi július 1-től, 77 K után 1904 január hó 1-től, 2000 K után 1904. július 1-től járó 7 1/2%-os kamatok, 95 K 50 fillér eddigi és ezuttal 30 K 32 fillérben megállapított árverés kérelmi költség kielégítése végett a zalaegerszegi kir. törvényszék területén lévő, a nemesapátii 248. sz. tjkvben + 3890. hrsz. a. felvett ingatlanból (rét az alsó két sánc közt) a végrehajtást szenvedő nevén álló 1/2 rész illetőségére 70 K. II. a nemesapátii 828. sz. tjkvben + 1339/a hrsz. a. felvett ingatlanból a végreh. szenvedő nevén álló 3/4 rész illetőségére (szántó az alsópáti b. telekben) 156 K. III. a nemes-

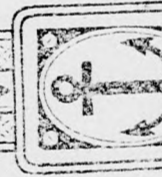
apátii 2003. sz. tjkvben a végrehajtást szenvedő tulajdonosul felvett + 1567. hrsz. ingatlanra (szőlő, kaszáló, pince a nagyujhegyen) 28 K, + 3559/c hrsz. ingatlanra (erdő a bucsai pusztán) 48 K, + 3573/a hrsz. ingatlanra (szántó a bucsai pusztán) 130 K, + 3812/a hrsz. ingatlanra (rét a bucsai pusztán) 106 K ezennel megállapított kikiáltási árban az alábbi feltételek mellett elrendeltetik és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az **1905. évi május hó 31-ik napján délelőtt 10 órakor Nemesapátiban** a község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is elfognak adatni.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 7 K, 15 K 60 f, 2 K 80 f, 4 K 80 f, 13 K és 10 K 60 fillért készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-c. 48. §-a alatt jelzett árfolyammal számított és az 1884. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át szolgáltatni.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.
Zalaegerszeg, 1905. évi február hó 9-én.
Rutich, kir. tszéki bír.

Védjegy: „Horgony”.
Aliment. Capsici Comp.
a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyított házaszer, mely már több mint 35 év óta legjobb fűszerteljesítő szernek bizonyult közvényűt. ezáltal és megjelölés kielégítő közvényűt használva.
Figyelmeztetés. Súlyos hamisítványok miatt bebizonyosodott, hogy a „Horgony” védjeggyel ellátott vásárlások óvatosságot igényelnek és csak olyan üvegeket fogadjunk el, a mely a „Horgony” védjeggyel van ellátva. A régióknak bizonyított házaszerrel készült üvegekben minden gyógyoszerrel kapható. — Főraktár: Török István gyógyszerész, Budapest, Rákóczi út 10. — Minden napi ártékű. — Előszabott árú 5 neu.

3971/tkv. 1905.

Árverési hirdetményi kivonat.

A zalaegerszegi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **Pinkafői községi hitelpénztár** végrehajtónak **Huszár Rozália** özv. Müllner Ferdinándné sümei lakos végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében az árverés 1800 K tőkekövetelés, ennek 6% kamatai, 8% késedelmi kamatai, 67 K 90 f és 45 K eddigi, valamint 26 K 40 fillérben megállapított árverés kérelmi költség kielégítése végett a zalaegerszegi kir. törvényszék területén lévő a zalaegerszegi 3467 sz. tjkvben a végrehajtást szenvedő tulajdonosul felvett + 1482/13/b hrsz. lakóházra (15. sz. udvarral) 1364 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverés alábbi feltételek mellett elrendeltetik és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok **1905. évi július hó 24-ik napján d. e. 10 órakor Zalaegerszegen** a telekkönyvi hatóság irodájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is elfognak adatni.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 136 korona 40 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 48. §-a alatt jelzett árfolyammal számított és az 1884. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át szolgáltatni.

A kir. törvényszék telekkönyvi hatósága.
Zalaegerszeg, 1905. évi április hó 8-án.

Rutich, kir. tszéki bír.

A legjobb harisnyákat

(nem gyáriakat) többé nem a templomaljautcában készítik, mert május elseje óta az **Eötvös-utcában**, a Zalavármegyei Takarékpénztár mellett lakom.

Mint hogy **kötődémet** finom vékony-szálu munkák számára ismét két új géppel egészítettem ki, ennél fogva minden képzelhető, a kötés szakmájába vágó munkákat elvállalok és igyekezni fogok a n. é. község becses bizalmát továbbra is megtartani. Fejleléseket elfogadok.

Hofman Ida.

Versenyképes olcsó árak.

Üzlet megnyitás.

Van szerencsém a n. é. községnek b. tudomására adni, miszerint Weinberger Hermán és fia cég üzletéből 27 évi működésem után távoztam és helyben a Főtéren — a volt Ragendorfer-féle üzlethelyiségben — egy a mai kor és igényeinek teljesen megfelelő

női divat és díszműtáru üzletet nyitottam.

Amidőn az eddig irántam tanúsított eddigi szives bizalomért hálás köszönetet mondok, kérem, hogy azt a jövőben is részemre fenntartai sziveskedjék. Én törekedni fogok olcsó, szolid és lelkiismeretes kiszolgálás által a n. é. község teljes megelégedését magamnak kivívni.

Raktáron tartok **női divatkelméket, összes belés árukat, ruha kellekkeit, mindenféle díszeket, selymeket, bársonyokat, kész bluzokat, alszoknyákat, eső- és napernyőket, keztyűket, derék-fűzőket és fátlyolt** a legjutányosabb áráért.

A n. é. község szives pártfogását kérve maradok

kiváló tisztelettel

RADÓ HENRIK.

Bérmálásra a legegényebb szövetek, batizfok, csipkék, szalagok, a legjutányosabb áráért nálam kaphatók.

Magas árak kizárva.

282/v. 1905. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zalaegerszegi kir. járásbírószék 1905 VII. 196. számú végzése által **Weisz Ignác és Kohn Dávid** zalaegerszegi lakos végrehajtatók javára **Weber Miksa és Fia** zalaegerszegi cég ellen 1600 K tőke, ennek 1905 évi február hó 25-től járó 6% kamata, úgy járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le- és fölül foglalt 2804 koronára becsült férfi ruhák, szövetek, butorok és varrógépből álló ingóságok nyilvános árverés útján leendő eladatása elrendeltetvén, ennek a helyszínén, vagyis **Zalaegerszegen** leendő eszközözlésére **1905. május hó 9-ik napjának d. e. 10 órája** határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozik ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsárón alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-c. 108. §-ában megállapított felételek szerint lesz kifizetendő.

Zalaegerszeg, 1905. április hó 29-én.

Nagy Sándor,
kir. bir. végrehajtó.

Üdonságok naponta érkeznek.

Elvem: kevés haszon, nagy forgalom.

A székelvöldi ásványvizek páratlanja

„RÉPÁTI“

a legjelesebb égvényes gyógy-savanyu-víz, mely kiválóan szerencsés vegyi összetétele, rendkívül dúz, főleg kötött szénsav tartalma és kellemes íze folytán ritkítja páráját a kontinensen.

Elsőrangú gyógyital emésztési és vizeleti nehézségeknél, vese- és gyomorbél-bajokban, gyulladáshólyag és kösvényes bántalmak ellen stb.

Főuri kedvenc ital,

határozottan a legkedvesebb pezsgőborviz.

Mint a belsőszervezet betegségei ellen legkellemesebb és leghatásosabb s egyszersmind legolcsóbb gyógyitószer, úgy is mint páratlan élvezeti italt „Répáti ásványvizet“ minden céltudatos, elfogulatlan ívónak rendes használatra lelkiismerettel ajánlhatjuk.

Egyedüli elárúsító Zalaegerszeg és vidéke részére: Gyarmati Vilmos fűszer- és csemege kereskedő.

FIGYELEM!

Megbízható legjobb minőségű
hirnevés
valódi szepesség!

lenvászon és damasztáru

minden nagyobb üzletben kapható.

A késmárki gyár bejegyzett
védjegye:

Késmárki gyártmány csak az, mely ezen védjeggyel van ellátva.

HAZAI IPAR!

Meghívás.

Az 1898: XXIII. t.-c. alapján alakult Országos Központi Hitelszövetkezet kötelékébe tartozó Zalaegerszeg vidéki hitelszövetkezet, mint az Országos központi hitelszövetkezet tagja, 1905. évi május hó 14-én d. e. 11 órakor az ipartestület helyiségében

rendes közgyűlést

tart, melyre a tagok az alapszabályok 35. §-a értelmében meghivatnak.

Napirend:

1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása.
2. Zárszámadások megvizsgálása és a felmentvény megadása.
3. Mérleg megállapítása.
4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés.
5. Az igazgatóság 7 tagjának választása.
6. Felügyelő-bizottság 3 tagjának választása.
7. Netaláni indítványok.

1903. évi december hó 31-én a tagok száma 1019, üzletrészeinek száma pedig 1358 volt; az év folyamán belépett 69 tag 75 üzletrésszel, kilépett 56 tag 81 üzletrésszel, tehát maradt 1904. év végén 1032 tag 1352 üzletrésszel.

A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a szövetkezet helyiségében kifüggesztetett és mindenki által megtekinthető.

Kelt Zalaegerszeg, 1905. április hó 13-án.

Az igazgatóság.

Görcs csillapító
szélhajtó

Hódony- csöppök

étvágygerjesztő, emésztést elő-
segítő háziszser.

Egy üveg ára 1 K.

Két üvegnél kevesebb (2 K
50 fillér utánvét mellett) pos-
tán nem küldetik.

Beszerezhető:

Bittner Gyula gyógyszerárában
Gloggnitz (Alsó-Ausztria).

Anyák figyelmébe!

Egy kitűnő minőségű gyermek
kötött patent harisnyát hozok for-
galomba

„Takarék
harisnya“

néven; gyémánt fekete színben,
melyet eddig soha nem létezett
olcsó árban árusítok el; egy pár
az $\frac{1}{21}$ $\frac{2}{24}$ $\frac{3}{27}$ $\frac{4}{30}$ $\frac{5}{33}$ $\frac{6}{36}$ $\frac{7}{39}$ $\frac{8}{42}$
 $\frac{9}{45}$ $\frac{10}{48}$ krajeár, tessék minden-
kinek saját érdekében próba rende-
lést tenni.

Azonkívül óriási választékom van
divatos női- és férfi harisnyákban,
gallérok, kézelők és ingekben, ugy-
szintén minden fajta csipke s ruha
díszekben, legújabbán férfi kalap
s gyermek cipőkben.

Vidéki megrendelések pontosan
s gyorsan eszközöltetnek.

Szíves pártfogást kér

Deutsch Herman

a központi áruház tulajdonosa.

Tüzifa eladás.

Alulirott gazdaság ajánlja mult
évi vágásu, 120 cm. magas

ölfáját

nagyban és kicsinyben a következő
árban:

Bükk hasáb öle . . 14.— korona.

» dorong » . . 12.— »

Cser hasáb » . . 12.— »

» dorong » . . 10.— »

Tüzifára való megrendelések a
jövő idényre bármily mennyiségre
elfogadtatnak.

Ugyanott 2900 t. m³

tölgy-műfa eladó.

Ifj. Eitner Sándor
salomvári gazdasága.

Nemzetközi Utazási Iroda Fiume

Via Alessandrina 4. sz. I. emelet.

A magyar kir. államvasutak városi menetjegy-irodája.
A nemzetközi vasuti halókocsi társulati ügynök-
sége.

Vasuti menetjegyek minden irányban.

Hajójegyek valamennyi hajótársaság részére.

Hálókocsi helyek. — Podgyász feladás.

Utazási baleset és podgyász biztosítás.
PÉNZVÁLTÁS.

Cheque és Hitlellevek. — Utazási kézikönyvek. —
Menetrendek.

Utazásoknál Olaszországba, vagy Olaszorszá-
gon át Franciaországba és Dalmáciába különösen
ajánlatos a jegyeket nálunk váltani, mert azok
kiállításánál az időjárásnak megfelelően ajánlhat-
juk a tengeren vagy vasuton való utazást.

Írásbeli felvilágosításokkal azonnal és ingyen
szolgálunk.

Hirdetmény.

Alulirott csödtömeggondnok közzé teszem, hogy néhai Neufeld
Izidor hagyatéka csödtömégéhez tartozó és a csödleltár 1—266 szám
alatt felsorolt ingók, posztók, szövetek, szabó kellékek és üzlet fel-
szerelések, melyeknek beszerzési ára összesen 5444 korona 91 fillér-
ben, becsár pedig 2672 korona 26 fillérben van megállapítva, nyilván-
os írásbeli és szóbeli verseny árlejtés útján a legtöbbet ígérőnek az

1905. évi május hó 21-én d. e. 10 órakor

a csödtömég üzlethelyiségében Zalaegerszegen elfognak adatni.

Versenyzők tartoznak a becsértéknek 10%-át vagyis 267 korona
22 fillért készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban az árlejtés
megkezdése előtt letenni és az árlejtés befejezése után az egész vétel-
árt nyomban kifizetni.

Az áruraktár alulirott tömeggondnok közbenjöttével bármikor
megtekinthető és ugyanott bővebb felvilágosítás is kapható.

Kelt Zalaegerszegen, 1905. május hó 3-án.

Dr. HAJÓS IGNÁC,

mint néhai Neufeld Izidor hagyatékának csödtömég gondnoka.

A szőlő **peronoszporája** ellen

való védekezés általánosan elismert legjobb anyaga
Dr ASCHENBRANDT-féle

BORDÓI-POR.

Ara Budapesten:

50 kilogrammos zsákokban à kilogramm 68 fillér, 10 és 5 kilogrammos zsákokban 72 fillér, valamint 2 kilogrammos dobozokban à kgr. 73 fillér.

Használata olcsóbb, biztosabb, előállítás gyorsabb, a levélhez jobban tapad, mint a rézgálic, a permetezőt sohasem dugítja.

A magyarvári magy. kir. gazdasági akadémia növény-életteni állomásakísérletének fényes eredménye, a legkitünőbb külföldi szaktudósok véleménye, számos magyar gazda bizonyítványa bárkinék díjtanul megküldetik.

A bordói-por ezenkívül kitünő eredménnyel használható a burgonyavész ellen, gyümölcsfák permetezésére, gabonaszávazásra és baromfiólak fertőtlenítésére.

Megrendeléseket elfogad a

„Magyar Mezőgazdák Szövetkezete“

Budapest, V. Alkotmány-utca 31. sz.

A por kapható és megrendelhető:

Gyarmati Vilmosnál Zalaegerszeg. Gazdasági közvetítő irodában Nagykanizsa (Sugár-ut 18.)

Jónak, a jobb az ellensége.

Tényleg a legjobb az eddig használatban levő szappan, szóda, por, stb. anyagoknál vászon és pamut ruhaneműk mosására, a Schicht által újonnan feltalált

mosó kivonat,

„Asszonydicséret“

védjeggyel,
a ruha beáztatására.

Előnyök:

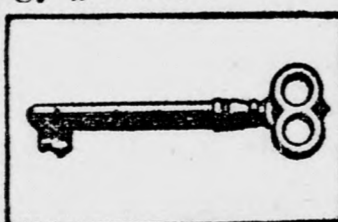
1. Az eddig szükséges volt mosási időt a felére csökkenti.
2. Fáradságot a nevedére.
3. A szóda használatát teljesen fölöslegessé teszi.
4. Minthogy tisztábbá, tehát fehérebbé is varázsolja a ruhát.
5. Ugy a kezeknek, mint a ruhának teljesen ártalmatlan, amiért az alatt jegyzett czég kezességét vállal.
6. Rendkívül kiadósága folytán olcsóbb, minden más mosáshoz képest.

Nélkülözhetetlenné válik minden háziasszony és mosónőnél egy egyszeri kísérlet után.

— Mindenütt kapható. —

Schicht-szappan

„szarvas“ vagy „kulcs“

jeggyel

legjobb, legkiadósabb s ennél fogva legolcsóbb szappan. Minden káros alkatrésztől mentes.

..... Mindenütt kapható!

Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht“ névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva.

Schicht György, Aussig

A legnagyobb gyár a maga nemében, az európai szárazföldön.

Ikt. 4637. 1905.

Hirdetmény.

A zalaegerszegi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közzé tétetik, miszerint a dunántúli helyi érdekű vasut csáktornyai vonala számára az alább megnevezett határokon kisajátított területekről elkészített összeírás, térkép és egyedi kimutatás hitelesítésére a helyszínére a következő határnapok tűzetenek ki, ugymint: Pakod, Szepetk és Pókafa községekre nézve 1905 évi május hó 27-én délelőtti 10 óra: Szepetk állomásra; Ollár és Zalaszentiván községekre nézve 1905 évi május 29-én délelőtti 10 óra: Zalaszentiván állomásra; Bak és Baktüttös községekre nézve 1905 évi május hó 30-án délelőtti 10 óra Bak állomásra.

Az érdekeltek felhívtnak, miszerint netaláni észrevételeiket a fennebbi határnapon a bizottság előtt előterjesszék, különben a kisajátítás és a felvett térfogat, ugy a feljegyzett szolgálmalak s jogosultságok iránti kifogásaik többé tekintetbe nem jöhetnek.

Egyuttal felhívtnak mindazok, a kik a fennebbi határokon a fent nevezett vasut számára kisajátított területekért járó és az egyedi kimutatásban kitett kártalanítási összeg mennyiségére nézve ellenvetéseket tenni akarnak, vagy ezen összegre bármely cím alatt igényt tartanak; ezeket 1905 évi június hó 21-ig ezen telekkönyvi hatóságnál annál bizonyosabban bejelentsek, minthogy a később jelentkezők észrevételeire s igényeire semmi tekintet nem lévén, a kisajátítási és kártalanítási összeg annak és azon mennyiségben fog kiadatni, a kinek nevére és a mely összeggel az az egyedi kimutatásban ki van téve, a bekebelezett vagy felülkebelezett tételek pedig ezentul a kisajátított területről hivatalból le fognak töröltetni.

Az összeírás, térkép és egyedi kimutatás a telekhivatalban betekinthező.

Kelt Zalaegerszegen, 1905. április 27-én.

Rutlich, kir. tszéki bíró.

„MAYER“ gépgyár

vas- és fémöntőde részvény-társaság SZOMBATHELY.

Raktár: Budapest, V., Lipót-körut 15.

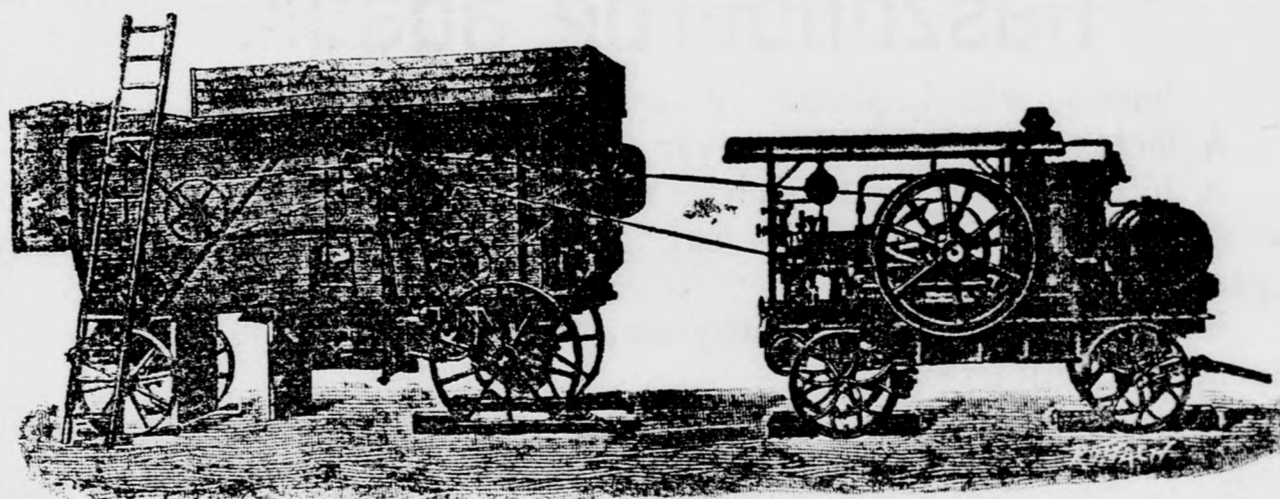
Készít mindennemű

Gazdasági gépeket, ^{kitünő szerkezetű} Benzin- és szívó- gázmotorokat ^{2-50 lóerőig.}

Benzin-motoros cséplőkészletek.

Legolcsóbb üzem!

Tűzveszély kizárva!

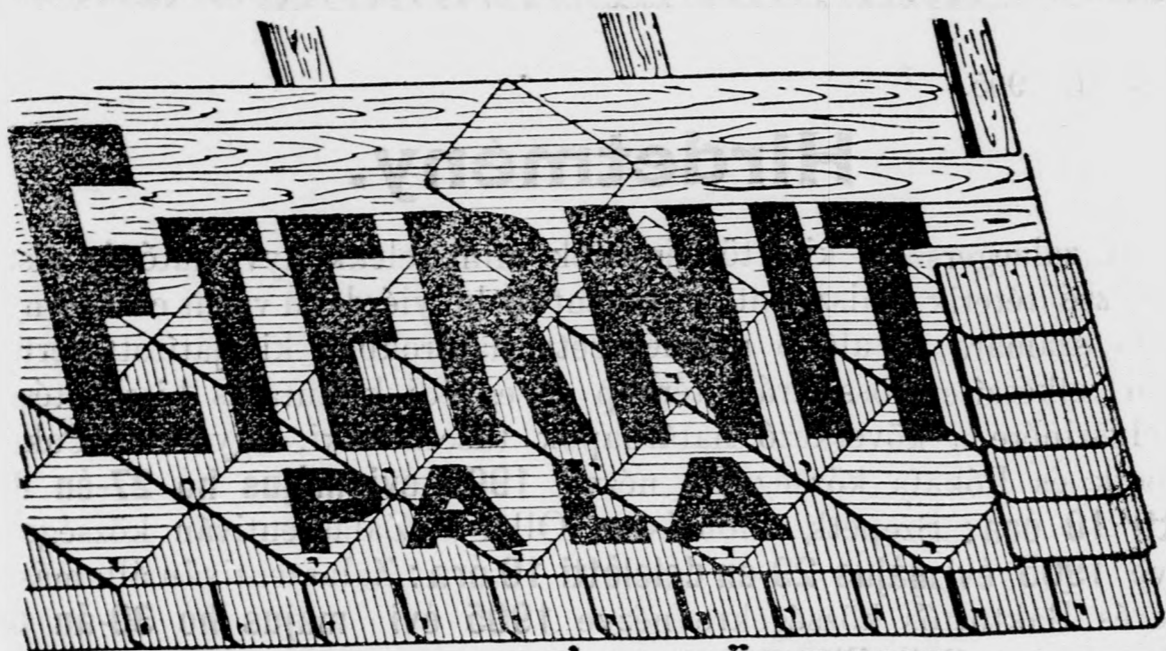
Malomépítészet: Új hengerek, minden e szakmába vágó gép gyártása. Teljes műalmi berendezések.

Különlegesség: Legújabb szerkezetű csavaros és szabad. víznyomású borsajtók.

Osborne D. M.-féle világhírű amerikai arató és kaszáló gépek magyarországi kizárólagos képviselője.

Képes árjegyzék ingyen és bérmetve. — Kivánatra minden szükségletre külön költségvetés.

A JELENKOR LEGJOBB TETŐFEDÉSI ANYAGA

MAGYARORSZÁGI KÖZPONT:
ETERNIT MŰVEK HATSCHÉK LAJOS
 BUDAPEST VI. ANDRÁSSY-ÚT 33.

Mc. Cormick Harvesting Machine Company

(Chicagói aratógép.)

KNECHT E. J., igazgató.

Budapest, V., Váci-ut 30.

Gyártmányok: Kévektógép, „Daisy” marokrakó aratógép, fűkaszalógép, szénagyűjtő gereblye és „Manila” kévektőfonál gyártmányai. Amerikai tárcás boronák, rugós boronák, cultivátorek, szénaforgatók, kukorica-vetőgépek.

Katalógusok ingyen és bérmentve.

Felvilágosításokkal készséggel szolgátunk.

Haszonbérbeadási hirdetemény.

Kiskoru Fabianics Ernő tulajdonát képező orbánysfai birtok Zalamegye árvaszékének 16593/a. 1905. számú véghatározata folytán **1905. évi május hó 26-án d. e. 9 órakor** a helyszínen — **Orbánysfán** (Zalamegye, pacsai járás, u. p. Nagykapornak, vasúti állomás Szepetk) 10 évi időtartamra

haszonbérbe adatik.

A haszonbérlet kezdődik 1905. évi szeptember hó 1-én.

A birtok mintegy 200 magyar hold szántóföld és rétből áll.

A birtokon modern berendezésű **nagy urilak** (9 szoba, fürdőszoba, az egész kastélyban vízvezeték), **park**, jó karban levő és kellő mennyiségű gazdasági épület van.

Kikiáltási ár 2000 K, amelynek 10%-a az árverés megkezdése előtt bánatpénz gyanánt leteendő.

A részletes feltételek Czebe Károly megyei árvaszéki ülnök hivatalos helyiségében (Zalaegerszeg, vármegyeház, vagy nálam — Rád, Zalamegye, u. p. Nagykapornak) — megtekinthetők. Levélbeli megkeresésekre felvilágosítás kapható.

Levélbeli megkeresésre Orbánysfa községtől mintegy $\frac{3}{4}$ órányira fekvő Szepetk vasúti állomásra kocsit küldök.

A birtokon levő élő és holt felszerelés a haszonbérlet által megegyezés esetén átvehető; az esetleg át nem vett ingóság szintén eladatik.

Rád, 1905. május 3-án.

Tánczos Lajos

gyám,

Rád, u. p. Nagykapornak.

Köhögésben!

szenvedők
 használják a kitűnő jóságú és kellemes ízű

Kaiser-féle

Mell karamellákat

2740 szavahihető bizonyítvány szól ezen szer biztos hatásáról köhögésben, katarrusban és elnyálkásodás esetén.

— Egy csomag 20 és 40 fillér. —

Csak az a valódi, melynek védjegyén „három fenyő” van. Kapható Zalaegerszegen Schmidt Győző cukrásznál.

Több mint

50 év óta sikerrel használtatik!

Az eszéki arckenőcs

és eszéki SZALVATOR-szappan

eltávolítja a szeplőt, májfoltot és a bőr összes tisztátalanságát.

Valódi csakis a

DIENES J. C.

Salvator gyógytárából

Eszéken felsőváros.

1 tégely eszéki arckenőcs . . . 1 K 70 f.

1 db Salvator szappan . . . 1 K — f.

1 tégely kézi pászta ára . . . 1 K 20 f.

1 lyoni rizspor kis doboz 1 korona, nagy doboz 2 korona.

Figyelmeztetés.

Ezen cikkek mentek minden ártalmas alkatrésztől és megfelelnek tökéletesen a 71012. sz. b. m. rendeletnek.

Csak akkor valódi, ha fenti törvényileg beiktatott védjeggyel el vannak látva és kéretik a t. közönség csakis DIENES-féle eszéki kenőcsöt és szappant kérni és elfogadni.

Főraktár Budapesten:

Török József úr gyógyszerterében

VI. Király-utca 12. sz.

Ad. 896/kg. 905.

Pályázati hirdetemény.

Zalaegerszeg r. t. városnál megüresedett s Zalavármegye főispánjának kinevezése folytán betöltendő

rendőrkapitányi állásra

pályázatot hirdetek.

1. A rendőrkapitány javadalmazása: 2000 (kétezer) korona évi fizetés, 5% ötödéves korpótlék, 400 (négy száz) korona évi lakbér és 200 (kétszáz) korona évi egyenruha illetmény.

2. Pályázni szándékozók tartoznak életkorukat, eddigi alkalmaztatásukat, valamint képzettségüket igazoló bizonyítványokkal felszerelt s méltóságos Hertelendy Ferenc Zalavármegye főispánjához címzett kérvényüket legkésőbb **1905. május 15-ik napjának délutáni 4 órájáig** Zalaegerszeg város polgármesteri iktató hivatalába benyújtani. Később érkező kérvények figyelembe nem vétetnek.

Zalaegerszeg, 1905. április 27-én. Zalaegerszeg r. t. város tanácsa.

Németh Elek

h. polgármester.

Szőlőlugast

ültessük minden ház mellé és kertjeinkben föld- és homoktalajon.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincsen oly ház, melynek fala mellett a legesekegyebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. (a legremekebb díszre, a nélkül hogy legkevesebb helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a legháladozóbb gyümölcs, mert minden évben terem.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas (bár mind kuszó természetű), mert nagyobb része ha megnő is, termést nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lúgnak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házukat az egész szőlőérés idején a legkitünőbb muskátly és más édes szőlőkkel.

A fajok ismertetésére vonatkozó színes fénynyomatu katalogus bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg, aki címét egy levelező-lapon tudatja. Borfajú szőlőoltványok is még mennyiségben kaphatók leszállított áron. Borok családi fogyasztásra 50 l. és feljebb olcsó árban és „Delaware” sima, ültetéshez és ebből borminta.

Érmelleki első szőlőoltványtelep Nagy-Kágya, Biharm.

Somatose

oldható hústápanya
a hús tápanyagát tartalmazó
massza (tojásfehérje és só) majdnem íztelen,
hígyen oldható poralakban,
a lehető legjobb
erősítő szer
gyenge, a táplálkozásban
visszamaradt anyagoknak,
mellőstegyeknek, idegbeteg-
geknek, gyomorbeteg-
nek, gyermekgyasoknak,
angol kórban szenvedő
gyermeknek, gyógyítók-
nak stb., stb.,

Vas-Somatose
alakjában különösen
sápkórban
szenvedőknek orvosi-
lag ajánlva.
Somatose nagy mértékben
emeli az étvágyat.
Kapható minden gyógyszer-
tárban és drogeriában.
Csak eredeti osma-
golásban valódi.

Festékgyárak ezelőtt
Bayer Fr. és társai, Elberfeld.

Iszákosság nincs többé!

Kivánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy próbát a Cosaporból. Kávé tea, étel vagy szeszes italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A Cosapor többet ér, mint a világ minden szobeszedé a tartózkodásról, mert csodálatos ellenszenvenessé teszi az iszákosoknak a szeszes italt. A Cosa oly csendes és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejtí, mi okozta javulását.

Cosa a családok ezreit békítette ki ismét, sok ezer férfit a szegény és becstelenségtől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Temérdek fiatal embert a jó utra és szerencséhez segítette s soa embernek életét számos évvel meghosszabbította.

Az intézet, mely a Cosapor tulajdonosa, mindazoknak kik kívánják, egy próba adagot és egy köszönő irásokkal telt könyvet díj és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyőződhessen biztos hatásáról. Kezessékünk, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan.

INGYEN PRÓBA 217. sz.
Vágja ki ezen szelvényt és küldje meg ma az intézetnek. (Levelek 25 f. levelezőlapon 10 fillérral bérmentesítendők.)

COSA INSTITUTE
(Dept. 217),
62, Chancery Lane,
London, Anglia.

ÓRIÁSI SZERENCSE TÖRÖKNÉL!

Felülmulhatlan az a szerencse, mely bankházunknak kedvez. Rövid idő alatt **19 millió** koronánál több nyere-
ményt fizettünk ki nagyraecsuült vevőinknek; egyedül az utóbbi 6 hónapban a **2 leg-**
nagyobb nyereményt és pedig:

a **602,000** koronás nagy jutalmat a 98924 sz. sorsjegyre,

a **400,000** koronás legnagyobb főnyereményt a 83451. sz. sorsjegyre,
továbbá **100,000, 80,000, 70,000, 60,000, 25,000, 20,000,** több **15,000, 10,000** ko-
ronás és ezeken kívül még sok egyéb nagy nyereményt.

Ennélfogva ajánljuk, hogy a leghőzelebb megkezdődő, a világ legesélydusabb osztály-
sorsjátékában vegyen részt és rendeljen nálunk egy szerencsesorsjegyet.

A most kezdődő **110,000** sorsjegyre **55,000** pénznyeremény jut
magyar osztálysorsjátékban ismét és összesen

14 millió 459.000 korona hatalmas összeget sorsolnak ki

Mindenki keresse nevét!

(melyet a. b. c. sorrendben megtalálhat).

Mindenki kísérelje meg szerencsését
azon számmal, mely neve avagy csa-
ládtagjainak neve mellett áll.

Adam 882	Cecilia 88156	Gellért 72630	János 82957	Manó 83259	Salamon 2895
Ágós 4143	Celestin 83519	Gereben 82549	Jenő 83245	Marcel 2881	Samu 7979
Adólar 12342	Daniel 2778	Gergely 83216	Jolán 2877	Margit 7280	Sándor 17763
Adolf 20422	David 5687	Géza 2797	Jónás 7260	Mária 17707	Sári 22019
Agnes 22511	Denes 12426	Gizella 5649	Józsa 13290	Márkus 22014	Sarolta 24029
Agoston 24242	Dezso 20983	Gusztáv 18151	József 21452	Mártha 24063	Sebestyén 24289
Aladar 28818	Domokos 23006	György 21145	Judith 23018	Marton 24274	Simon 40746
Albert 44360	Dóra 24258	Gyözö 23018	Juliska 24358	Matild 40705	Szereána 57716
Alfréd 59119	Dorotea 29529	Gyula 21268	Kálmán 40482	Matyás 56693	Taksony 59575
Akos 72613	Edith 56810	Hedwig 29633	Karolin 56572	Melánia 59564	Tamás 80973
Amália 82811	Ede 59159	Helena 56525	Károly 59505	Menyhért 80019	Taszió 83022
Ambrus 88145	Eduwin 72622	Henriette 59167	Katinka 72645	Mihály 88006	Torus 83500
Andor 88505	Elek 82836	Henrik 72633	Kázmér 82960	Miklós 83273	Tibor 2898
András 990	Elemér 83164	Hermann 82954	Kelemen 83246	Miksa 2890	Tihamér 5894
Anna 4948	Emil 83520	Hermína 83217	Klára 2878	Milán 2888	Timon 1852
Antal 12417	Emma 2784	Hilda 2799	Klotild 7266	Mór 17738	Tivadár 22927
Aranka 20593	Endre 5641	Hubert 6813	Kornél 16363	Móric 22016	Tóbiás 24065
Armand 22514	Ernő 12433	Hugo 21142	Kornélia 22902	Nándor 24014	Urbán 24295
Arnold 24248	Ernesztin 21142	Humbert 21147	Kristóf 23097	Narcisz 24279	Valéria 40789
Árpád 41830	Erwin 24259	Hulyka 23077	Krisztina 24365	Olga 40765	Vazul 58013
Arthur 59142	Erzsébet 29556	Ignác 29647	Lajos 40486	Olivér 57098	Vendel 59586
Attila 72615	Eszter 56471	Ilka 56552	László 56678	Orbán 59566	Viktor 80974
Balázs 82826	Etel 59163	Illés 59168	Laura 59532	Oszkár 80458	Viktória 83047
Bálint 83155	Fabian 72625	Ilma 72639	Lázár 73076	Otto 83008	Vilbald 83302
Barnabás 83511	Felix 82837	Iloa 82955	Lénárt 82962	Ódón 83281	Vilma 2900
Béla 2749	Ferdinánd 83215	Imre 83225	Lenke 83255	Pál 2892	Vilmos 8618
Benedek 5498	Ferenó 83531	Ince 2876	Leó 2879	Paula 7300	Vince 18655
Bernát 12424	Flora 2798	Ipoly 6432	Leónia 7278	Petronella 17740	Virgil 22029
Berta 20978	Francoiska 5642	Iren 18239	Lidia 17350	Peter 22017	Zoltán 24044
Bertalan 29223	Frida 12435	Irma 21148	Lipót 22009	Piroska 24017	Zsigmond 25156
Blanka 21254	Frigyes 4114	István 23092	Lóránt 23100	Pista 24258	Zsófia 42270
Bodog 28886	Fülöp 23009	Izabella 24354	Lothár 24373	Rafael 40742	Zsuzsanna 58021
Bogán 6273	Gábor 24263	Izidor 40463	Lorino 40702	Regina 57286	
Borbála 39145	Gábrilla 29541	Iván 56556	Ludmilla 56687	Richard 59573	
Boriska 72618	Gáspár 56511	Jakab 59293	Luiza 59556	Róbert 80639	
Brunó 82834	Geleon 59164	Janka 72644	Malvin 73133	Rózsika 83020	
			Manfréd 82975	Rudolf 83296	

Legnagyobb nyeremény esetleg **1.000,000** korona.

Továbbá 1 jutalom 600,000, 1 nyer. 400,000, 200,000, 2 a 100,000, 1 a 90,000, 2 a 80,000, 1 a 70,000, 2 a 60,000, 1 a 50,000, 40,000, 5 a 30,000, 3 a 25,000, 8 a 20,000, 8 a 15,000, 36 a 10,000 és még sok egyéb nyeremény.

Az I. osztályu sorsjegyek tervezési árai:

1/8 eredeti sorsjegy frt — 75 vagy kor. 1'50; 1/4 eredeti sorsjegy frt 1'50 vagy kor. 3' —
1/2 " " " 3' — " " 6' —; 1 " " " 6' — " " 12' —

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket fenti eredeti szerencsesorsjegyekre kérünk azonnal, de legkésőbb

f. évi május hó 15-ig bizalommal hozzánk beküldeni, miután ezen szerencseszámok gyorsan elfognak.

TÖRÖK A. ÉS TSA
BANKHAZA BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.
Főáruházi osztálysorsjáték-üzletei:
Központ: Teréz-körut 46/a. I. fiók: Váci-körut 4/a.
II. fiók: Múzeum-körut 11/a. III. fiók: Erzsébet-körut 54/a.

Keil-lakk

legkitünőbb mázólszer puha padló számára.
Keil-féle viasz-kenőcs kemény padló számára.
Keil-féle fehér »Glasur« fénymáz 45 kr.
Keil-féle arany-fénymáz képkereteknek 20 kr.
Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:
Ján Ferenc cégnél Zalaegerszegen.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy miután a **Magyar Királyi Pénzügyminiszterium** ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték (**XVI. sorsjáték**) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főárusítóknak árusítás végett kiadattak. — A **Magyar Kir. Pénzügyminiszterium** által jóváhagyott sorsolási terv itt következik:

A Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Sorsolási Terve.

Tizenhatodik sorsjáték. 110,000 sorsjegy, 55,000 nyeresemény.

Első osztály Betét 12 korona Huzás: 1905. május 25. és 26.		Második osztály Betét 20 korona Huzás: 1905. június 20. és 21.		Harmadik osztály Betét 32 korona Huzás: 1905. július 18., 19. és 20.		Hatodik osztály Betét 24 korona Huzás: 1905. szeptember 27-től október 24-ig.	
Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Legnagyobb nyeresemény szerencsés esetben Korona 1.000,000 (Egy millió)	
1 á	60000	1 á	70000	1 á	80000	1 Jutal. kor.	60000
1 á	20000	1 á	25000	1 á	30000	1 nyer.	40000
1 á	10000	1 á	10000	1 á	20000	1 á	20000
1 á	5000	1 á	5000	1 á	15000	1 á	10000
3 á 2000	6000	3 á 3000	9000	3 á 10000	30000	1 á	80000
5 á 1000	5000	5 á 2000	10000	5 á 5000	25000	1 á	60000
8 á 500	4000	8 á 1000	8000	8 á 2000	16000	1 á	50000
30 á 300	9000	10 á 500	10000	10 á 1000	10000	1 á	40000
100 á 100	10000	110 á 300	33000	120 á 500	60000	2 á	30000
3350 á 40	134000	4350 á 80	348000	4850 á 130	630500	2 á	25000
3500 nyer.	Korona 263000	4500 nyer.	Korona 528000	5000 nyer.	Korona 916500	4 á	20000
Negyedik osztály Betét 40 korona Huzás: 1905. augusztus 14., 16. és 17.		Ötödik osztály Betét 32 korona Huzás: 1905. szeptember 6. és 7.				5 á	15000
Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona			25 á	10000
1 á	90000	1 á	100000			50 á	5000
1 á	30000	1 á	30000			405 á	2000
1 á	20000	1 á	20000			760 á	1000
1 á	15000	1 á	15000			1140 á	500
3 á	10000	3 á	10000			30600 á	200
5 á	5000	5 á	5000				
8 á	2000	8 á	2000				
10 á	1000	10 á	1000				
120 á	500	120 á	500				
4850 á	170	3850 á	200				
5000 nyeresemény	Korona 1.120,500	4000 nyeresemény	Korona 1.076,000				

Az I. osztály huzása 1905. május hó 25. és 26-án tartatik meg. A huzások a **Magyar királyi állami ellenőrző hatóság** és királyi közjegyző jelenlétében nyilvánosan történnek a Huzási teremben (IV., Eskü-tér, bejárat a Duna-utca felől). — Sorsjegyek a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi árusítójánál kaphatók.

Budapest, 1905. évi április hó 30-án.

Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Igazgatósága.
Gróf Teleki. Hazai.

A XVI-ik magy. kir. szab. osztálysorsjáték nyereseményeinek sorozata.

110,000 sorsj. 55,000 nyerem.
Minden második sorsjegy nyer.
Legnagyobb nyeresemény esetleg

1 millió kor.

1 jutalom	600000
1 nyer. á	400000
1 »	200000
2 »	100000
1 »	90000
2 »	80000
1 »	70000
2 »	60000
1 »	50000
1 »	40000
5 »	30000
3 »	25000
8 »	20000
8 »	15000
36 »	10000
67 »	5000
3 »	3000
437 »	2000
803 »	1000
1528 »	500
140 »	300
34450 »	200
4850 »	170
4850 »	130
100 »	100
4350 »	80
3350 »	40

55000 ny. és jut. összegben 14,459.000

Felhívás

a XVI-ik

magyar királyi szab. osztálysorsjátékhoz.

Az első huzás már

1905. május 25. és 26. lesz.

Az első osztályu sorsjegyek ára:

egy egész	egy fél	egy negyed	egy nyolcad
12 kor.	6 kor.	3 kor.	1.50 kor.

Az eredeti sorsjegyek szétküldése utánvét, vagy az összeg előzetes megfizetése ellenében történik. A legkényelmesebb és legolcsóbb a postautalványon való rendelés. Minden megrendeléshez csatolom a hivatalos játéktervet. A hivatalos nyereseményjegyzéket azonnal a huzás után küldöm szét. Befizetési lapokat a pénzügyesek díjmentes átutalhatása céljából ingyen bocsátok ügyfeleimnek rendelkezésére. — Becses megrendelését sziveskedjék mihamarább hozzám juttatni.

GAEDICKE A.
bankháza.

Magyarország legnagyobb szerencsegyűjtődéje.
Budapest, Kossuth Lajos-utca 11.

Gaedicke szerencsése
óriási!

Rövid időn belül

15 millió t

fizettem ki t. vevőimnek, köztük a következő főnyereseményeket:

600000 kor.	² / ₂	62551 szám
400000 »	⁴ / ₄	11119 »
400000 »	⁴ / ₄	28916 »
400000 »	⁸ / ₈	33464 »
100000 »	⁴ / ₄	42758 »
100000 »	² / ₂	49878 »
100000 »	⁴ / ₄	87991 »
70000 »	¹ / ₁	60912 »
60000 »	⁸ / ₈	17357 »
60000 »	⁸ / ₈	78863 »
60000 »	⁴ / ₄	82528 »
60000 »	² / ₂	97263 »
30000 »	⁸ / ₈	6920 »
30000 »	⁸ / ₈	38691 »
30000 »	⁸ / ₈	90964 »
25000 »	⁴ / ₄	23481 »
25000 »	² / ₂	30049 »
25000 »	⁴ / ₄	44411 »
25000 »	⁴ / ₄	87851 »
20000 »	⁴ / ₄	14674 »
20000 »	⁴ / ₄	28950 »
20000 »	⁸ / ₈	33402 »
20000 »	⁸ / ₈	35862 »
20000 »	⁴ / ₄	44410 »
20000 »	⁴ / ₄	55566 »
20000 »	¹ / ₁	60781 »
20000 »	⁸ / ₈	78848 »
20000 »	⁴ / ₄	88874 »
15000 »	¹ / ₁	31121 »
15000 »	⁴ / ₄	57734 »
15000 »	² / ₂	77950 »
15000 »	⁴ / ₄	82506 »